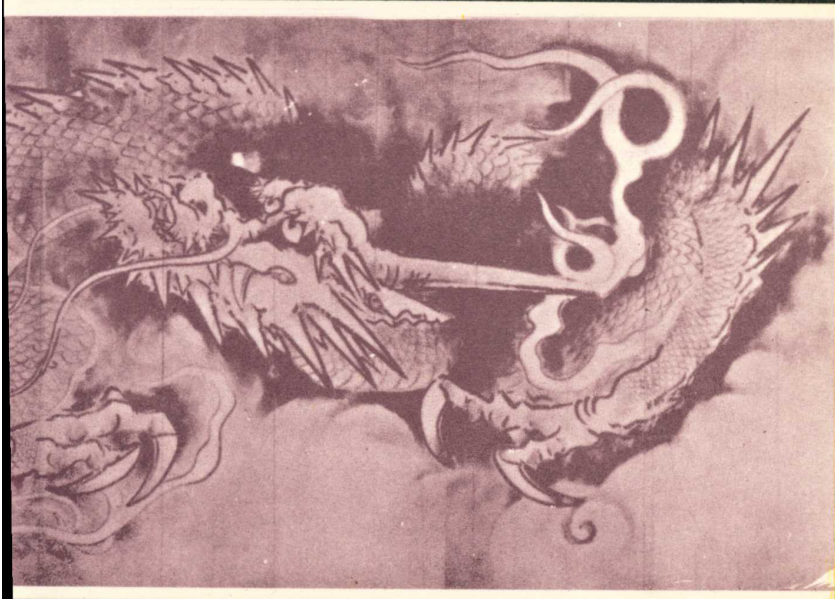

nguyên thanh-câm

KỊCH HUYỀN THOẠI

động đình hồ

HUYỀN-TRÂN

Dòng Bình Hồ

Nguyễn-Chanh-Cầm

NGUYỄN-THANH-CÀM

đã xuất bản :

- * THIÊN ĐÀNG HỎA NGỤC
(Truyện dịch, Cường Thịnh, 1966)
- * KHÓC CHO TÌNH YÊU
(Thơ, Huyền Trân, 1972)
- * ĐỘNG ĐÌNH HỒ
(Kịch, Huyền Trân, 1972)

sẽ lần lượt xuất bản :

- * TÌNH SỬ CA (Trường ca lục bát)
- * QUÁN Ồ GIANH (Truyện ngắn)
- * TƯỢNG ĐÁ ÂM THẦM (Thơ)
- * GIẾNG MẮT PHÙ DUNG (Thơ)
- * GÓT SEN KHẼ ĐỘNG (Kịch huyền thoại)
- * SỨC MẠNH TINH THẦN (Kịch thời đại)
- * TÌNH CA CHO QUÊ HƯƠNG (Thơ)

*** * ĐỘNG ĐÌNH HỒ * ***

KỊCH HUYỀN THOẠI TÁC PHẨM THỨ HAI CỦA NGUYỄN THANH CẨM DO HUYỀN TRÂN XUẤT BẢN LẦN THỨ NHẤT MÙA HẠ 1972 IN TẠI ẤN QUÁN HẠNH PHÚC SAIGON ĐÃ ĐƯỢC TRÌNH DIỄN TRÊN T.H.V.N NGÀY 5-8-1970 TRONG CHƯƠNG TRÌNH HUYỀN THOẠI DÂN TỘC DO TÁC GIẢ CHỦ TRƯỞNG BÌA DO TÁC GIẢ TRÌNH BÀY VŨ THÀNH NHƠN VÀ VŨ TRÍ DŨNG CHĂM SÓC NGOÀI NHỮNG BẢN THƯỜNG CÒN IN HAI BẢN TRÊN GIẤY KIM NHŨ DÀNH RIÊNG CHO TÁC GIẢ VÀ NHÀ XUẤT BẢN MỘT BẢN TRÊN GIẤY KIM THANH VÀ 300 BẢN TRÊN GIẤY COUCHÉ DÀNH TẶNG VĂN THỊ HỮU.

KÍNH DÂNG HƯƠNG HỒN THẦY,
KÍNH TẶNG U,
đã ban cho con một tâm hồn.

N. T. G.

**Lộc Tục ! Lộc Tục ! Con
là Vua Châu Kinh, Châu
Dương. Con chính là giòng
Rồng. Nhưng Thiên Mệnh
đã buộc con phải kết
duyên cùng giòng Tiên.
Rồng và Tiên thường xung
khắc. Nhưng duyên Trời
đã định. Con phải hành-
động theo Thiên Mệnh...**

(Lời phán từ Trời cao)

NGUYỄN - THANH - CẦM

ĐỘNG ĐÌNH HỒ

kịch huyền thoại

HUYỀN TRÂN

MÙA HẠ 1972

KHÔNG GIAN : Vùng Cửu Linh và hồ Động Đình (nước Xích-Quỳ)

THỜI GIAN : 2879 năm trước kỷ nguyên Tây Lịch

NHÂN VẬT : (xuất hiện theo thứ tự trên sân khấu)

- * LỘC TỤC
- * BÀ Y TIÊN NỮ TRÈ
- * NỘI GIÁM
- * LONG NỮ
- * TỶ NỮ
- * ĐOÀN CẬN VỆ CỦA LỘC TỤC
- * ĐỘNG ĐÌNH QUÂN
- * CẬN VỆ CỦA ĐỘNG ĐÌNH QUÂN
- * LẠC LONG QUÂN
- * ÂU CƠ
- * HÙNG LANG

HÓA TRANG : Theo lối dã man cổ thời.

NHẠC ĐỆM : Nhạc bản và nhạc khí Đông phương, thêm dương cầm.

DIỄN XUẤT : Chậm, tình tứ, hùng mạnh. . .

MÀN THỨ NHẤT

KHÔNG GIAN : Trong thạch động đã
man, hùng vĩ, cung điện
của Lộc Tục

THỜI GIAN : Buổi tối đẹp trời

NHÂN VẬT :

- * LỘC TỤC
- * BÀ Y TIÊN NỮ
- * LONG NỮ
- * NỘI GIÁM

KHUNG CẢNH

Cảnh thạch động thật vĩ đại. Nhiều hang nhỏ ăn thông nhau hàng hàng, lớp lớp. Những thạch nhũ trắng như tuyết, rất thơ mộng và man dại rủ xuống. Từng giọt nước nhỏ tí tách. Trong động chính — phía vách phải là một khoảng trống rộng giống như một khung cửa sổ nhìn thẳng ra cảnh hồ Động Đình rất đẹp, rất mơ và rất xa. Nhiều cụm mây lơ lửng trôi trong màn đêm có ánh sao mờ ảo, huyền hoặc. Dưới khoảng trống là một phiến đá thật phẳng, thật bóng, trên đặt bản đồ nước Xích Quỷ làm bằng da thú vật. Một vài thỏi đá màu thay bút vẽ. Một khuôn ấn tìn hình lập phương bằng đá sần sùi. Một thanh bảo trức dựa gần đó.

Chính giữa động, kê một phiến đá khá lớn, trên đặt vài cái chén đá, chiếc bình rượu cổ lỗ, một ngọn đuốc cháy bập bùng, vài phiến đá hình trụ dùng làm ghế. Phía trong bàn đá lớn, gần vách động là một phiến thạch rộng, thấp làm long sàng, trên trải tấm da beo.

Trong những hốc của thạch động, đặt vài ngọn đuốc tỏa ánh sáng chập chờn, man rợ...

LỚP MỘT

(Lộc Tục)

Lộc Tục đứng gần bàn thạch,
nâng bức bản đồ nước Xích-
Quỉ lên ngắm nghía say sưa
một lát, rồi từ từ treo lên
vách động. Mắt chăm chú nhìn..

LỘC TỤC

Vừa suy nghĩ vừa nói mạnh mẽ

Một dải non sông gấm vóc ! Nhưng quá chật
hẹp ! Sự nghiệp ta không phải chỉ thế này !

Ngưng lại một lát, đi đi, lại lại
rồi tiến gần giá vẽ bản đồ

Phương Bắc ! Bờ cõi của bào huynh đã được
vua cha phân định. Phương Nam ! ...

Tay chỉ trên bản đồ phía dưới
gần đất Văn Lang

Đất còn bao la bát ngát ! ...

Lấy bút đá vẽ về phía nam
trên bản đồ. Nói lớn

Nam tiến ! Cần phải mở cuộc chinh Nam, khai
khẩn đất đai, định cư và xây dựng sự nghiệp
cho muôn dân.

Đứng ngắm bức dư đồ. Cười
đắc ý . . . Nói lớn

Nhất định ! Ta nhất định phải hoàn thành đại
sự để làm vui lòng vương phụ và cho trăm họ
được yên hòa.

Đêm lúc này đã về khuya ! Lộc
Tục cuốn bức dư đồ lại, nhẹ
nhàng để trên bàn thạch. Rồi
ra đứng cạnh lỗ hang đá, đắm
đắm nhìn ra cảnh vật bên ngoài.
Tiếng côn trùng kêu rí rả, trầm
buồn. Lộc Tục trở vào trong,
trang trọng mở bức dư đồ ra
xem lần nữa. Sau đó ngồi suy
tư một lát, rồi trở lại phiến
thạch — dùng làm long sàng —
ngủ thiếp đi. Ngọn đuốc bên
cạnh lụn dần, lụn dần, để lại
trên sân khấu một khoảng ánh
sáng chỉ đủ thấy hình Lộc Tục.
Trong giấc mơ, Lộc Tục mộng
thấy một bày tiên nữ diễm
kiều, trong đó tiên chủ chính
là Long Nữ đang cùng bày tiên
nữ múa khúc nghệ thường,
say sưa, thơ mộng, trong
khung cảnh thiên nhiên bao la
của hồ Động Đình, với núi
non trùng trùng điệp điệp, cây
cối xinh tươi, hoa khoe sắc

thắm, chim hót líu lo, tung tăng đùa rồn bên hàng liễu rủ tha thướt.

LỚP HAI

(Lộc Tục, thêm bày tiên và Long Nữ)

Ánh sáng màu mờ ảo như đượm sương khuya được chiếu tỏa khắp sân khấu — trừ long sàng nơi Lộc Tục đang nằm ngủ. Thỉnh thoảng Lộc Tục trở mình nhẹ nhàng.

Bày tiên nữ trẻ đẹp, trong xiêm y trắng như tuyết, từ từ xuất hiện, uyển chuyển múa theo cung nhạc «Tiếng Sáo Thiên Thai». Một lát sau, Long Nữ xuất hiện trong xiêm y lộng lẫy, trong dáng quý phái diễm lệ, cùng múa với bày tiên.

Thỉnh thoảng Long Nữ mỉm cười duyên dáng, đến sát long sàng Lộc Tục, múa tình tứ quanh chàng.

Lộc Tục cự mình, vẻ mặt hớn hỏ, mỉm cười tươi tắn trong giấc mơ. Cung nhạc nhẹ dần rồi tan biến vào khoảng u tịch. Bày tiên nữ cũng dần dần

biến dạng. Ánh sáng màu biển theo. Nhạc đệm dồn dập, Lộc Tục cự mình, chiếu ánh sáng mạnh vào long thề. Trong khi đó, từ khoảng trời cao vẳng lên lời phán dạy trịnh trọng thiêng liêng (dùng âm thanh vọng) :

LỜI PHÁN TỪ TRỜI CAO

«Lộc Tục ! Lộc Tục ! Con là Vua Châu Kinh Châu Dương. Con chính là giòng Rồng. Nhưng Thiên Mệnh đã buộc con phải kết duyên cùng giòng Tiên. Rồng và Tiên thường xung khắc. Nhưng duyên Trời đã định. Con phải hành động theo Thiên Mệnh !»

Nhạc dồn dập. Lời phán thiêng liêng vừa dứt thì Lộc Tục giật mình choàng dậy, đưa mắt nhìn ngơ ngác

LỘC TỤC

Gọi lớn

Nội Giám ! ! . . .

Không có tiếng thưa. Ngưng một lát, gọi tiếp

Nội Giám ! ! . . .

LỚP BA

(Thêm Nội Giám)

NỘI GIÁM**Dạ !**

Vội vã bước ra

Dạ ! Muôn tâu Thánh Thượng !

Qui rạp dưới chân Lộc Tục

LỘC TỤC**Này Nội Giám !**

Bình tĩnh, dịu dàng, mơ màng

Nội Giám !**NỘI GIÁM****Dạ ! Muôn tâu. . .****LỘC TỤC**

Ngắt lời Nội Giám

Nội Giám ! Nghe đây !**NỘI GIÁM****Dạ ! Muôn tâu. . . Hạ thần xin phụng mệnh
Thánh Thượng.****LỘC TỤC**Nhìn xa xôi mơ màng. Nói
chậm rãi**Ta vừa qua một giấc mộng. Thật mơ màng ! Thật
huyền ảo ! Thật diễm lệ ! Mà cũng thật kỳ dị !**

NỘI GIÁM

Nhìn Lộc Tục chăm chú

Dạ ! Kỳ dị ! Diễm lệ ! Huyền ảo ! . . .

LỘC TỤC

Vỗ vai Nội Giám

Khanh muốn ta thuật lại ?

NỘI GIÁM

Muôn tâu Thánh Thượng ! Thật là một diễm phúc, một hồng ân cho kẻ hạ thần !

LỘC TỤC

Này Nội Giám ! Ta là bậc quân vương. Từ trước tới nay, ta đã thưởng lãm biết bao vũ khúc nghệ thường. Nhưng... Nhưng sao ta vẫn cảm thấy nó trần tục và thô鄙 quá Khanh à ! Khanh có hiểu tại sao ?

NỘI GIÁM

Dạ ! Nó thô鄙 và trần tục !

Suy nghĩ một lát

Dạ ! Muôn tâu, vì nó chỉ là sản phẩm của chốn phàm trần tục lụy...

Suy nghĩ một lát

Dạ ! Muôn tâu Thánh Thượng ! Hay kẻ hạ thần đã chưa lo hết bổn phận nên làm phật ý Thánh Thượng ?

LỘC TỤC

Không ! Khanh không có lỗi gì ! Ý ta muốn nói, cái cỗi trần tục ! Mà trần tục thì thế tất phải nhuộm mùi thế tục, hồng trần. Tránh sao cho khỏi ! ...

Cười nhẹ, mắt mơ màng nhìn xa xôi

Ta, dù là bậc quân vương, uy quyền tỏa khắp Châu Kinh, Châu Dương, nhưng vẫn không thoát khỏi vòng tục lụy bần nhơ.

Ngước mắt nhìn lên đăm đăm,
như nhớ lại giấc mộng vừa qua ;
rồi quay lại vỗ vai Nội Giám

Này khanh ! Khanh nghĩ sao ?

NỘI GIÁM

Khiêm tốn, thành khẩn

Kẻ hạ thần thật ngu độn, nên không đủ trí não để hiểu rõ những lời châu ngọc và thánh ý của Ngài. Tội đó thật đáng mất đầu.

Đứng lên rồi quì xuống mà tạ tội

LỘC TỤC

Đưa bàn tay dịu Nội Giám lên
một cách dịu dàng, triu mến

Nội Giám ! Ta đâu có trách chi khanh — Hãy lắng nghe !

Một lát

Này khanh ! Ta dù sống trong cõi tục lụy hồng trần. Nhưng quả thật ta vừa được điểm phúc du nhập chốn Non Bồng Nước Nhược.

Ngưng một lát. Mắt mơ màng nhìn sâu thẳm vào bóng đêm tịch mịch như để nhớ lại giấc mơ vừa qua

Này khanh !

Hai tay dang thật rộng. Vẻ mặt thật say đắm. Đôi mắt lim dim. Miệng nói thật chậm rãi

Chao ôi là mê hồn ! Cung nhạc du dương, lan tràn khiến toàn thân ta bay bổng như cánh hạc vút từng không, như cánh mây lượn lờ theo gió

Mắt nhắm chặt ! Miệng mở rộng ! Mặt ngẩng lên trời

Những vì tiên ! Lâng lâng hơn mây bay, uyển chuyển hơn ráng chiều, tha thướt hơn liễu rủ, mơ hồ hơn cung bậc cầm ca. Thật là cảnh huy hoàng tráng lệ, đẹp đẽ vô song. Giọng hát ! Bàn tay ! Điệu vũ ! Xiêm y ! Ôi là mơ màng, thi vị ! !

Trong lúc đó, Nội Giám ngự gác, thần thờ nhìn theo cử chỉ, nghe theo lời ca tụng của Lộc Tục mà chẳng hiểu gì . . .

NỘI GIÁM ●

Muôn tâu Thánh Thượng ! Thánh Thượng đã qua một giấc mơ huyền ảo. Nhưng Ngài có tin giấc mơ sẽ trở thành sự thật ?

LỘC TỤC

Dịu dàng, chậm rãi

Khanh muốn nói đến cõi thực và cõi mộng ? ...

Cười nhẹ

Điều đó ai mà không biết...

Ngưng một lát

Nhưng giấc mơ của Ta không chỉ hoàn toàn mơ hồ, huyền hoặc. Nó còn tiềm ẩn một chuyện đáng Ta suy tư nữa, khanh à ?

NỘI GIÁM

Ngạc nhiên, nhìn Lộc Tục
chăm chú

Bệ hạ có thể gia ân cho kẻ hạ thần được biết điều Ngài đang suy tư ?

LỘC TỤC

Này khanh ! Khanh là kẻ cận thần của Ta, Ta giấu khanh làm chi. Trong giấc mộng, giữa khúc tiên ca uyển chuyển, Ta còn thấy văng vẳng bên tai một lời. . .

Ngưng một lát. Gật gật đầu

Một lời cơ hồ như một mệnh lệnh...

Lời phán thiêng liêng tự trời
cao lại vẳng lên sang sảng.
Trong khi đó Lộc Tục đứng
lặng yên, lắng tai nghe trịnh
trọng. Còn Nội Giám, vì không
thề nghe thấy, nên mặt ngơ ngác
thần thờ nhìn theo Lộc Tục

LỜI PHÁN TỪ TRỜI CAO

«Lộc Tục ! Lộc Tục ! Con là Vua Châu Kinh, Châu
Dương. Con chính là giòong Ròng. Nhưng Thiên Mệnh
đã buộc con phải kết duyên cùng giòong Tiên. Ròng và
Tiên thường xung khắc. Nhưng duyên Trời đã định.
Con phải hành động theo Thiên Mệnh ! »

Lời phán vừa dứt, Lộc Tục dần
dần quay lại nói với Nội Giám

Khanh ! Khanh nghe rõ không ? Hay còn mơ
màng ?

NỘI GIÁM

Muôn tâu Thánh Thượng ! Trí tưởng tượng
của Ngài thật bao la như trời biển. Kẻ hạ thần
thật có tai mà như điếc, có mắt mà như mù ...

Ngưng một lát

Nhưng, ...

LỘC TỤC

Ngắt lời vội vã

Nhưng sao ?

NỘI GIÁM

Nhưng, kẻ hạ thần sợ rằng đó chỉ là sự yên trí của Thánh Thượng

LỘC TỤC

Không ! Ta không yên trí. Ta đã nghe rõ mệnh lệnh ấy ! Ta đã tìm hiểu từng lời, vì nó phù hợp với giấc mơ tiên cảnh của Ta.

NỘI GIÁM

Theo ngu ý của kẻ hạ thần, nếu điều đó có thật thì quả là điềm cực thịnh trong triều đại của Ngài.

LỘC TỤC

Cười đắc ý. Về mặt tươi tắn vô cùng

Khanh thật là người tâm phúc. Vì khanh đã thấu hiểu lòng Ta. Ta đã được vua cha ban ngôi báu trị vì phương Bắc. Nhưng Ta đã nhường cho bào huynh của Ta là Đế-Nghi trị vì phương ấy, để ta xuống ngự trị phương Nam. Đây khanh hãy coi kỹ bản dư đồ này.

Với bức dư đồ mở cho Nội-Giám coi

NỘI GIÁM

Nhìn chăm chú bức dư đồ, theo dõi ngón tay Lộc Tục chỉ từng phương trên đó

Dạ ! Muôn tâu Thánh Thượng ! Ngài thật là bậc đại lượng và tinh tế vô lường.

LỘC TỤC

Dắt Nội Giám ra phía hốc đá,
chỉ tới lui cảnh vật xung quanh,
rồi giải thích cặn kẽ

Đây nước Xích Quỷ ! Khanh hãy coi ! Có biết bao phong cảnh thanh kỳ. Dải Nam-Lĩnh trùng trùng, điệp điệp, xanh như chàm, xa trông như Rừng thiêng uốn khúc. Hồ Động Đình trong mát. Chim trời cá nước. Hoa cỏ thắm tươi, đua khoe hương sắc. Ai mà không say mê trước vẻ thiên nhiên mơ màng, hùng vĩ ấy ?

NỘI GIÁM

Chú ý theo dõi cánh tay Lộc Tục chỉ. Miệng không ngớt lời ca tụng

Muôn tâu Thánh Thượng ! Chính nhờ ân đức, tài năng, và giòng dõi cao trọng của Thánh Thượng mà dải non sông Xích Quỷ ngày càng tươi mát, với núi cao, sông rộng hiền hòa, với đời sống muôn dân an lành thịnh vượng.

LỘC TỤC

Nhìn Nội Giám triu mến

Khanh nói giòng dõi Ta cao trọng. Phải chăng khanh muốn ám chỉ giòng Ta là giòng Rừng thiêng bất khuất, uy linh vậy vùng một cõi sơn hà, khi bay cao thì nhớn như hùng vĩ, khi trầm mình thì nổi sóng ba đào...

NỘI GIÁM

Muôn tâu Thánh Thượng ! Trí khôn kẻ hạ thần thật chưa đủ để nhận xét. Đôi mắt kẻ hạ thần thật chưa đủ để nhìn khắp. Lỗ tai kẻ hạ thần thật chưa đủ để lãnh hội toàn diện. Và miệng lưỡi kẻ hạ thần thật chưa đủ ngôn từ hoa gấm để ngợi ca.

Ngưng một lát, nhìn Lộc Tục,
vẻ kính trọng tuyệt đối

Thánh Thượng khi mạnh thì hơn vũ bão, khi dịu thì hơn gió thoảng mơ hồ. Ôi ! Giòng giống Rồng thiêng cao trọng làm sao mà kẻ hạ thần không đủ sức tưởng tượng !

LỘC TỤC

Vỗ vai Nội-Giám tỏ vẻ hài
lòng lắm

Này Nội Giám !

NỘI GIÁM

Dạ ! Muôn tâu Thánh Thượng !

LỘC TỤC

Khanh thật quá lời... Nhưng cứ như điềm ứng báo trong giấc mộng thì Ta phải kết hôn với giòng Tiên. Mà giòng Tiên lại xung khắc với giòng Rồng của Ta...

Ngưng một lát. E ngại

Ta sẵn sàng vâng theo Mệnh Trời. Nhưng. . .
Nhưng, Ta chỉ sợ mối duyên sắt cầm ấy sẽ
không được bền vững.

Về thoáng buồn hiện trên nét
mặt Lộc Tục

NỘI GIÁM

Muôn tâu Thánh Thượng ! Đã là Thiên Mệnh
thì không ai dám cưỡng. Mà chắc chắn cũng
khó lòng cưỡng lại được. Nhưng Trời đâu phải
vị Thần Linh ác nghiệt. Cái thể Âm, Dương
đâu phải là hai thái cực xung đột. Trái lại là cái
gì hòa điệu nhịp nhàng. Suy cho kỹ thì Tiên và
Rồng là giòng dõi cao cả, linh thiêng. Như vậy,
sự xung khắc — nếu có — cũng không thể là
sự xung khắc thể tục tầm thường.

LỘC TỤC

Gật đầu đồng ý

Khanh nói Ta nghe rất phải . . .

Ngưng một lát

Ta tin Thiên Mệnh không quá phũ phàng, vì
chính đấng vương phụ của Ta là đức Đế-Minh
cũng đã kết hôn với vương mẫu Ta là một vị
Tiên.

NỘI GIÁM

Sung sướng, rót rượu dâng lên
Lộc Tục

Muôn tâu Thánh Thượng ! Xin Ngài hãy ngự
âm. Đây là chung rượu sẽ giúp Ngài được lâng
lâng tâm hồn, dễ dễ hòa nhập với thiên nhiên
dịu dàng và mỹ lệ.

LỘC TỤC

Cầm lấy bát uống rượu, vẻ
man rợ

Nội Giám !

Chỉ đất trời, nhìn ra ngoài

Trời dường như đã sáng ! Bình minh hôm nay
chắc phải tươi đẹp lắm. Men rượu hôm nay
nồng thắm. Ta cảm thấy tâm hồn băng khuâng,
bay bổng, thi tứ dạt dào cao đẹp. Nội Giám !!

Nhạc dịu dàng, thơ mộng

NỘI GIÁM

Dạ ! Muôn tâu . . .

LỘC TỤC

Khanh hãy vào chĩnh bị đề cùng ta ngoạn cảnh...

NỘI GIÁM

Kẻ hạ thần xin phụng mệnh.

Cúi đầu rồi đi giật lùi vào

LỘC TỤC

Đi đi lại lại trong thạch động
một lát ; rồi dạo bước ra ngoài,
giữa tiếng chim ca hót lưu lo.
Tiếng nhạc mơ hồ quyến với
điệu hát « Tiếng Sáo Thiên
Thai » văng vẳng đâu đây,
khiến Lộc Tục ngây ngất tâm
hồn, mỉm cười sung sướng . . .

MÀN THỨ HAI

KHÔNG GIAN : Quang cảnh hồ Động Đình

THỜI GIAN : Buổi sáng đẹp trời

NHÂN VẬT :

* LỘC-TỤC

* NỘI GIÁM

* ĐOÀN TÙY TÙNG

* LONG-NỮ

* Từ-NỮ

KHUNG CẢNH

Cảnh hồ Động-Đình thật thơ mộng, bao la. Xung quanh hồ từng hàng liễu rủ tuyệt đẹp. Thỉnh thoảng điểm một tán cây cao vút in hình dưới mặt nước trong xanh, nhẹ nhàng gợn sóng. Đôi chỗ một vài cụm sen nở hoa thơm ngát phảng phất lan dần... Xa xa, dãy núi Nam-Lĩnh trùng điệp, xanh như chàm. Một vài hốc đá vĩ-đại, man rợ, huyền bí. Tiếng chim ca lúi lo trên cành. Ánh bình minh rực rỡ chảy tràn trên vạn vật.

LỚP MỘT

(Lộc Tục, Nội Giám, đoàn tùy tùng)

Lộc Tục và Nội Giám mở
màng văn cảnh. Theo sau là
đoàn tùy tùng, xa giá rộn ràng
với đàn ngựa hí vang trời.

Thình thoảng Lộc Tục dừng
lại, nhìn xa xôi như để tận
hưởng cái vẻ mỹ lệ tuyệt vời
của thiên nhiên

LỘC TỤC

Nhìn Nội Giám

Này khanh !

NỘI GIÁM

Dạ ! Muôn tâu Thánh Thượng !

LỘC TỤC

Ta thấy cảnh vật như đượm vẻ gì là lạ, và Ta
thấy tâm hồn ta dào dạt thi tứ. Nội Giám !

NỘI GIÁM

Dạ ! Muôn tâu ! . . .

LỘC TỤC

Hãy chuẩn bị đề ta đề thơ vịnh cảnh.

NỘI GIÁM

Phụng mệnh !

Giở mảnh da beo ra, dâng thời
đá màu lên Lộc Tục

LỘC TỤC

Ngồi trên phiến đá nhỏ, cạnh
một cây dương liễu. Tay dựa
trên mảnh da beo. Lấy thời đá
vừa đề thơ, vừa ngâm tình tứ

*Nơi đây cảnh sắc hữu tình
Trời cao mây rộng in hình sông sâu
Đào Nguyên nẻo cũ về đâu
Ngòi xinh nước biếc phủ màu rêu xanh
Non cao trùng điệp xây thành
Bóng dương trải nhẹ trên cành lung linh
Phải đây là chốn Động Đình
Cao rao lời ngọc hương tình vang ca
Bút tiên nhấp mực nghiên hoa
Thơ đề muôn vẻ chuyện ta với mình . . .*

Đề thơ xong, Lộc Tục trao
cho Nội Giám. Nội Giám trình
trọng nâng ngang mày, ngâm
nhẹ nhàng, say mê

NỘI GIÁM

Muôn tâu Thánh Thượng ! Lời thơ tuyệt tác vô song ! Kẻ hạ thần cảm thấy như trong thơ có thần tiên linh ứng.

Trong lúc hai người đang ngâm vịnh thì một tiếng hạc vút qua như gió thoảng. Hai người ngược mắt nhìn lên thì cánh hạc đã biến dạng. Lộc Tục ngơ ngác nhìn theo một lát. Đến khi quay lại, thì bỗng nhiên, thấy hai người con gái nhan sắc tuyệt trần, đang đứng yểu điệu dưới gốc cây phù dung. Lộc Tục đắm đắm chiêm ngưỡng, nhíu đôi mày như đã gặp nàng ở đâu...

LỚP HAI

(Thêm Long Nữ và Thị Tỳ)

LỘC TỤC

Đứng lên đi về phía Long Nữ.
Long Nữ e lệ ẩn dưới hoa.
Miệng mỉm cười duyên dáng.
Tiếng chim líu lo trên cành...

Nàng !

Ngưng một lát. Trong khi Long
Nữ cúi mặt e lệ

Xin tha lỗi ! Vì Ta là kẻ phạm tục. . . .

LONG NỮ

Nhìn Lộc Tục say đắm. Nhưng
vẫn chưa nói nửa lời. Nàng
liếc nhìn Thị Tỳ

LỘC TỤC

Dường như Đường như

Ngưng một lát, đặt tay lên trán
suy nghĩ

Nàng là người trần, người tiên . . . hay chỉ là
người trong mộng ? Nàng ! Đường như Ta đã
được điểm phúc gặp nàng một lần nào đó, ở
đâu đây ?

LONG NỮ

Nhìn Lộc Tục e lệ và say
đắm. Tay ngắt mấy nhánh lá
nhỏ vo tròn

LỘC TỤC

Như cố gọi lại trong trí nhớ

Nàng ! Phải nàng đã hiện ra, chấp chờn trong
giấc mộng của Ta đêm qua ? Đúng ! Đúng

nàng ! Nhưng sao nàng chỉ cười. Ôi nụ cười như hoa hàm tiếu ! Đôi mắt huyền mơ ! Nàng ! Hãy ban cho ta đôi hàng châu ngọc !

LONG NỮ

Say sưa, trịnh trọng, từ tốn

Chàng vừa nói gì ?... Chàng đã gặp thiếp trong giấc mộng đêm qua ? Thật là diễm phúc cho thiếp ! Nhưng biết đâu đó chỉ là hình bóng nào giống thiếp mà chàng hằng mơ tưởng. Còn thiếp, đâu được cái vinh dự đó . . .

LỘC TỤC

Không ! Không ! Ta không nhầm ! Chính nàng !

Như chìm trong cơn mê trước
sắc đẹp mê hồn của Long Nữ

Cũng khuôn mặt trái xoan đa tình, diễm lệ hơn người đẹp trong tranh. Cũng nếp áo huyền mơ. Cũng dáng đi uyển chuyển như mây đùa trong gió. Cũng nụ cười tươi thắm như ngàn đóa hoa xuân trong vườn Thượng Uyển. Cũng mái tóc chảy dài tha thướt như suối mây mùa thu. Cũng làn da. . .

Ngưng một lát. Về say đắm
tuyệt đỉnh

Ôi ! Làn da nõn nà như tuyết phủ ! Hồng tươi như ráng chiều. Nàng ! Chính nàng đã hiện hiện trong giấc mơ của ta. . .

LONG NỮ

Chàng thật quá lời ! Thiếp đâu sánh được với những lời châu ngọc ấy. Phải chăng vì quá thương mà chàng đã... đã mất bình tĩnh. Chàng làm thiếp thẹn quá đi thôi ! Coi chừng !

Ngưng một lát, nũng nịu

Coi chừng ! Chàng làm lẫn người ta cười cho đó.

LỘC TỤC

Thận trọng

Không ! Ta không lầm ! Ta nhớ rõ từng chân tơ kẽ tóc ! Chính nàng đã đến trong giấc mơ của Ta đêm qua. Thật là cơ duyên kỳ ngộ. Mà nàng là người trần... Hay, hay tiên, hay là Ta đang chìm trong mộng ảo ?

Đưa tay với Long Nữ. Long Nữ đẩy tay ra, lùi một bước, e lệ...

Ta hỏi thật. Nàng là Tiên hay Tục ?

LONG NỮ

Thiếp ? Vâng, chính thiếp là Long Nữ, giòng

Tiên, con gái đấng vương phụ Động Đình Quân ở cách đây chẳng bao xa. Còn chàng ?

LỘC TỤC

Ngạc nhiên ! Sung sướng !

Nàng là ái nữ của ngài Động Đình Quân. Uy danh của Tiên chủ Động Đình tỏa khắp muôn phương ai mà không biết.

Ngưng một lát

Còn Ta ! Ta là Lộc Tục, con đức Đế Minh, quê quán miền Dương Tử. Đêm qua, Ta đã nằm mộng thấy nàng. Hôm nay, thật là ngày cực kỳ diễm phúc trong đời Ta. Ta đã được gặp nàng giữa cảnh vật đầy hoa thơm cỏ lạ, đầy chim, đầy tiếng hát... Phải chăng đây là mối thiên duyên kỳ lạ ?

LONG NỮ

Thẹn thùng cúi mặt xuống

Cái đó còn tùy duyên số. Nhưng . . .

LỘC TỤC

Vội vàng đỡ lời

Nhưng sao ?

LONG NỮ

Nhưng còn thánh ý của cha thiếp. Đâu phải chuyện dễ dàng như chúng ta tưởng.

Ngưng một lát. Dọ hỏi

Chàng đến chốn này làm chi mà đáng đắp có vẻ nhàn du tao nhã ?

LỘC TỤC

Đêm qua, Ta nằm ngủ, trong giấc mơ, Ta thấy hình bóng nàng hiền hiền đẹp như Tiên. Quanh nàng, bày tiên nữ múa khúc nghệ thường, khiến hồn Ta như thoát khỏi thân xác phàm trần. Và, giấc mơ đã thôi thúc Ta đi vãng cảnh, những mong gặp lại chính nàng nơi đây. Ta đã toại nguyện. Thực và mộng đã kết hợp. Chúng ta đã kết hợp. Nàng thấy không ? Long Nữ !!

LONG NỮ

Đây là cõi Tiên. Vương phụ thiếp chính là Tiên chủ. Duyên trời đã định và chính thiếp đã hiển hiện trong giấc mơ của chàng đêm qua.

Nội Giám và đoàn tùy tùng lúc này nép vào gốc cây, hốc đá. Thỉnh thoảng lên nhìn cuộc đối thoại tình tứ giữa Lộc Tục và Long Nữ. Mím cười sung sướng

LỘC TỤC

Thật đúng là duyên trời. Vậy chúng ta còn chần chờ gì nữa ? . . .

LONG NỮ

Duyên trời đã định thì trước sau thế nào cũng xong. Chúng ta phải chờ đợi, vì còn lễ giáo. Chẳng nên vượt qua lễ giáo, vì dẫu sao chúng ta cũng là giòng dõi cao trọng, vượt trên mọi loài, mọi vật, mọi thế tục tầm thường.

Ngưng một lát

Thiếp nghĩ rằng, trong buổi đầu gặp gỡ này, giữa cảnh trăm hoa khoe sắc, ngàn mây bay bổng, muôn chim đua hót, chúng ta hãy cùng nhau đề thơ xướng họa cho lòng được thanh cao. Chàng nghĩ sao ?

LỘC TỤC

Thật là mỹ ý !

Gọi với ra

Nội Giám !

NỘI GIÁM

Ló mặt khỏi hốc đá. Rồi tiến lại

Dạ ! Muôn tâu Thánh Thượng !

LỘC TỤC

Hãy chuẩn bị đề Ta cùng Tiên Nữ đề thơ vịnh cảnh.

NỘI GIÁM

Liếc mắt nhìn Long Nữ

Phụng mệnh !

Dâng bức da thú và thỏi đá
lên Lộc Tục

LỘC TỤC

Trao thỏi đá và da thú cho
Long Nữ

Xin nàng hãy hạ bút đề thơ !

LONG NỮ

Đề thơ rất tình tứ, trao cho
Lộc Tục

LỘC TỤC

Ngâm thật tình

*Trời nghiêng đổ xuống tan thành
Biên hoa kết lại một vành trăng mờ
Từ khi tình bén duyên thơ
Trường cơn ác mộng bên bờ tịch liêu*

Tuyệt tác ! Lời thơ như nhả ngọc phun châu,
như có thần tiên linh ứng.

LONG NỮ

Chàng thật quá lời làm thiếp thẹn muốn chết đi.

Cắn ngón tay trở làm duyên.
 Trong lúc đó viên Nội Giám đưa
 mắt nhìn say đắm, thần thờ

Thế bây giờ đến lượt chàng nhé. Đề thơ cho
 thiếp ngâm đi !

LỘC TỤC

Nhìn Long Nữ rồi múa thỏi đá
 trên da thú đề thơ, trao cho
 Long Nữ

LONG NỮ

Nhận thơ. Ngâm say sưa

*Người đâu sắc nước hương trời
 Lòng thơ cho gửi mấy lời trao duyên
 Mắt xanh ôi đáng dịu hiền
 Riềm mi sâu thăm đôi miến trắng sao
 Giọng sao thanh tú ngọt ngào
 Lời sao điểm lệ oanh chào sương mai
 Hồn thơ gấm dệt hoa cài
 Duyên thơ ngào ngọt hương nhài hương cau*

Khen ngợi hết lời

Thật là lời thơ của một bậc quân vương rất
 mực đa tình, hào phóng !

Lộc Tục nhìn Long Nữ mỉm
 cười. Hai người dặt tay nhau

ngoạn cảnh. Mỗi lúc ngừng lại,
đưa mắt nhìn trời mây, phong
cảnh

LONG NỮ

Cảm hứng, tức khẩu, ngâm

*Nợ văn chương mấy lần tao ngộ
Mạch thơ như vũ lộ lưng trời
Như ngàn thác đổ chơi vơi
Như đêm chiều xuống như mời trăng lên
Như tiếng địch thoảng bên ngàn trúc
Như sáo diều mỗi lúc lên cao*

LỘC TỤC

Ngẫu hứng, tức khẩu nổi điều
ngay

*Vẻ hoa thoáng hiện khi nào
Mà như chỉ thấy hương ngào ngạt bay
Đào Nguyên đó vẻ say còn đó
Lạc lối vào những ngõ vắng mờ
Tóc mây suối ngọc rùng rờ
Chảy trên dáng liễu hoang vu lạ thường
Đàn tiên dạo cung thương chũy vũ
Ngón châu sa thác đổ lưng trời
Hồn thơ thoáng động tiếng cười
Tiên nga lãng đãng như người trong tranh*

Ngưng một lát như tìm thi tứ.
Hai người nhìn nhau âu yếm...

*Gót sen động mong manh đài các
Chén hoàng hoa không chuốc mà say*

LONG NỮ

Tức khẩu nổi điều

*Say thơ say nhạc say văn
Say lời triu mến say câu ân tình
Vẳng nghe nhạc khúc thiên đình
Từ đâu vọng lại như rình rập ta . . .*

Chàng ! ! ... Chàng có thấy chúng ta đang đắm
trong vầng thơ ý nhạc diễm lệ tuyệt vời ?

Lộc Tục như kẻ mất hồn. Bàn
thề chàng lảng lảng như mây
khói. Hai người dặt tay nhau
đi dạo đến một gốc cây liễu
thật đẹp, ngồi trên phiến đá,
say sưa nhìn nhau, bàn tay
nhẹ ấp trên nhau. Nhạc du
 dương, đôi khi dồn dập, mơ
 hồ. Trong khi đó, Nội Giám
và đoàn tùy tùng vẫn lấp ló
từ các hốc đá, lùm cây, trở
mắt nhìn lên. Sung sướng !
Say mê ! Có kẻ môi thề xuống,

rãi chảy dài, tay quờ quạng
như muốn bắt gặp một cái gì.
Long Nữ nhìn Lộc Tục say
sưa

Chàng !!

Lộc Tục vẫn chưa thoát khỏi
con mê

Chàng !!

LỘC TỤC

Trở về với thực tại, ngo ngoác
nhìn

Nàng !!

LONG NỮ

Chàng đang du hồn trong cõi mộng ?

LỘC TỤC

Cõi mộng ! Chúng ta đang chìm trong mộng.
Và, cõi mộng đang ...

LONG NỮ

...Đang vây bủa đôi ta. Mây đang vờn quanh
ta. Và, muôn ngàn vì sao đang hầu hạ bên ta.
Chàng thấy không ?

Chỉ về phía xa xa

Thấy không ? Các vì tiên nữ đang trong vũ

khúc nghệ thường thướt tha, uyển chuyển.
Chàng thấy không ? Lộc Tục ! Thấy không ??

Ánh sáng màu huyền ảo tỏa
khắp sân khấu. Bầy tiên nữ
lượn lờ bên hồ Động Đình.
Nhạc khi du dương, khi vút cao

LỘC TỤC

Giương mắt nhìn mà hồn như
chìm trong mơ

Thấy ! Thấy !! Tuyệt vời ! Khúc nghệ thường
không hề vẩn bụi trần. Giọng giống Tiên, Rõ ràng
chúng ta cao đẹp biết bao !

Đưa tay lên dụi mắt để nhìn
rõ hơn. Vũ khúc và cung nhạc
« Thiên Thai » vừa dứt, bầy
tiên biến dạng. Ánh sáng màu
cũng biến theo. Lộc Tục vừa
bỏ tay khỏi mắt, thì ánh dương
rực rỡ buổi sáng lại bừng lên
chan hòa. Chàng ngạc nhiên
nhìn Long Nữ

Long Nữ ! Dường như châu thân nàng đang
tỏa ra hương thơm kỳ diệu, hương thơm quý
phái cao sang. Ở gần thì ngát như nhụy hương,
mà ở xa thì phảng phất như hoa nhài, hoa lý.

LONG NỮ

Thiếp cũng thấy nơi chàng như có gì linh thiêng, hùng vĩ, uy dũng khác thường. Lúc nhàn du thì êm hơn giòng thơ, suối nhạc, nhẹ hơn gió thoảng, lững lơ hơn mây chiều, lâng lâng hơn cánh chim bay bổng.

Ngưng một lát, nhìn Lộc Tục
tha thiết

Mà lúc suy tư, hữu sự thì bừng bừng hơn lửa bốc, dũng mãnh hơn đại bàng, bước chân đi rung chuyển bốn phương trời.

Long Nữ gục đầu trên vai Lộc Tục. Hai người nhẹ nhàng ôm nhau say đắm, trước những con mắt thèm khát của Nội Giám và đoàn tùy tùng

LỘC TỤC

Say sưa

Long Nữ ! Ta... Ta yêu nàng ! ! ...

Nhạc dồn dập, rồi nhẹ dần

Ta yêu nàng ! ! Hôm nay Ta thấy như muôn hoa bừng nở trong lòng. Trái tim bừng sôi. Không gian như thu hẹp. Thời gian như ngưng đọng. Và, màn trời như sụp đổ...

Nhạc dồn dập. Sấm chớp nổi
lên như vũ bão

LONG NỮ

Thiếp cũng cảm thấy như màn trời đang sụp
xuống, mặt đất đang chỗi lên cao và tình yêu
đang bủa vây đôi ta.

Sấm chớp lại nổi lên như vũ
bão. Long Nữ nhìn Lộc Tục
thật say đắm

Chàng thật là trang anh hùng mã thượng mà
đa tình, lãng mạn tuyệt vời.

LỘC TỤC

Bạc nam nhi phải có cái «dũng». Cái «dũng»
tinh thần và cái «dũng» thể chất. Kẻ anh hùng
là kẻ trí, dũng phi thường. Nhưng cũng là kẻ
rất mực đa tình, đa cảm, ưa sống cuộc đời
phóng túng, lãng mạn. Nàng thật đã có cái nhìn
tinh tế.

Long Nữ mỉm cười. Hai người
nhìn nhau âu yếm. Lộc Tục
đưa tay lại phía sau lưng Long
Nữ. Hai thân hình kề sát nhau
rất tình tứ, rồi dần dần tách
ra, dắt tay nhau dạo cảnh...

MÀN THỨ BA

KHÔNG GIAN : Trong thạch động, cung
điện của Động Đình
Quân tại vùng hồ Động
Đình.

THỜI GIAN : Buổi chiều êm ả.

NHÂN VẬT :

- * ĐỘNG ĐÌNH QUÂN
- * LONG NỮ
- * QUAN ĐẠI THẦN
- * CẬN VỆ CỦA ĐỘNG
ĐÌNH QUÂN
- * LỘC TỤC
- * ĐOÀN TÙY TÙNG CỦA
LỘC TỤC
- * BÀ Y TIÊN NỮ

KHUNG CẢNH

Cảnh thạch động thật hùng vĩ (có thể dùng thạch động của màn I ; nhưng cần thay đổi cách bài trí để tránh sự trùng hợp). Trong động kê một phiến đá lớn để làm bàn, một phiến đá rộng kê thấp hơn làm giường, trên trải tấm da phượng, một vài phiến đá nhỏ làm ghế ngồi. Trước động, một hang lớn làm cửa ra vào, treo tấm da phượng như một chiếc màn.

Nơi các hốc đá lớn, đặt mấy đĩa đèn, hoặc mấy ngọn đuốc cháy bập bùng, toả ánh sáng huyền ảo, man rợ ...

LỚP MỘT

(Động Đình Quân, rồi Long Nữ)

ĐÔNG ĐÌNH QUÂN

Đang loay hoay họa bức tranh
có cây tùng vươn thật cao, và
đôi cánh hạc đang vút bay lưng
trời, thì Long Nữ bước vào

LONG NỮ

Rón rén từng bước không đề
Động Đình Quân nhìn thấy ;
rồi tiến lại gần phía sau lưng,
ngắm ngía bức họa một cách
nhí nhảnh dễ thương. Động
Đình Quân vẫn say sưa vẽ
không hay biết ; nhưng khi đi
giật lùi đề ngắm bức họa thì
chạm phải Long Nữ. Long Nữ
cười thích thú

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Giật mình quay lại

Long Nữ ! Vào khi nào mà không cho cha hay
vậy con ?

LONG NỮ

Con muốn đùa rỡn với cha một chút. Cha giận
không ?

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Cha có ý hỏi vậy chứ cha đâu có giận con làm chi. Con là bông hoa quý của cha, là cành vàng lá ngọc trong vườn Thượng Uyển của khu hồ Động Đình mà ...

Nhìn ngắm Long Nữ vẻ âu yếm, rồi mỉm cười sung sướng

Long Nữ ! Cha hỏi con có biết như vậy không?...
Sao con không trả lời ?

LONG NỮ

Cúi mặt xuống, mỉm cười

Dạ ! Con biết ! Con biết lắm cha ạ !

Nhìn vào bức họa

Cha !

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Có chuyện vì vậy con ?

LONG NỮ

Cha đang họa đôi hạc và cây tùng ? Hôm nay cha có nhiều cảm hứng ? Bức họa thật tuyệt mỹ ! Như phảng phất một vẻ gì ... À, cái vẻ phóng dật, phiêu diêu, cái vẻ hào hoa phong nhã. Cha ! ...

Động Đình Quân nhìn Long
Nữ nhưng không nói

Cha thật là bậc đế vương tài hoa !

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Con thông minh và nhạy cảm lắm !

Suy nghĩ . . .

**Phóng dật ! Phiếu điều ! Hào hoa ! Long Nữ !
Con dùng chữ thật đẹp. Những chữ ấy đã diễn
tả đúng cái ý thâm trầm của cha đó con.**

LONG NỮ

**Cha có thể giải thích thêm cho con cái ý thâm
trầm mà cha vừa nói ?**

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

**Con hãy nghe cho rõ ! Cây tùng tượng trưng
cho bậc trượng phu, quân tử, cho cái dũng
mãnh tinh thần của giòng dõi chúng ta. Cánh
hạc tượng trưng cho đồng không, nội cỏ, cho
cái băng khuâng, phiếu điều của cảnh vô vi thoát
tục. Cánh hạc tung cánh bay trong cảnh trời
bao la, vô tận. Còn gì đẹp cho bằng !**

Ngưng một lát

**Đó là cái ý nghĩa thâm cao, quý phái của Phương
Đông này. Long Nữ ! Con thấy không ?**

LONG NỮ

Bóp trán suy nghĩ . . .

Nhưng, . . . dường như con thấy còn thiếu một cái gì. Vâng, thừa cha, nó còn thiếu một cái gì...

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Đứng ngắm nhìn bức tranh
thật kỹ trong giây lát. Gật gật
đầu . . .

Ờ . . . ! Ờ . . . ! Con gái điệu của cha có lý.
Cha cũng thấy như nó thiếu một cái gì. Long
Nữ con ! Có lẽ . . . nó thiếu một câu văn, hay
một câu thơ gì đó bên góc phải phía trên.

Hai cha con cùng ngắm rất kỹ
bức tranh

Ờ ! Nó thiếu một câu thơ ! Phải có một hai
câu thơ ! ! . . .

LONG NỮ

Cha nói rất đúng ! Giá có một câu thơ đề nơi
góc phải phía trên thì hay và cao quý biết mấy.
Đúng rồi, thừa cha !

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Con nài tiếng hay thơ. Con hãy đề cho cha một
câu xem. Chẳng lẽ bông hoa quý lại tiếc cha đôi
hàng châu ngọc ?

LONG NỮ

Vâng lệnh cha, con xin hứa ! Con sẽ đề thơ trên bức họa tuyệt mỹ này. Nhưng xin cha cho con một thời gian.

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Tại sao vậy con ?

LONG NỮ

Vì bức họa của cha quá đẹp, mà thi hứng của con lúc này chưa đủ để diễn tả cái vẻ mỹ lệ tiềm ẩn nơi mỗi nét bút kỳ thú ấy.

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Ờ ! Thì lúc nào cũng được, bức họa của cha đâu đã hoàn thành, đâu phải chỉ có vậy mà đã xong. Nó còn đòi hỏi nhiều công phu và nghệ thuật nữa con ạ.

LONG NỮ

Con trộm nghĩ bức họa của cha thật có một giá trị nghệ thuật lớn lao, vì nó đã nói lên đầy đủ cái tư tưởng siêu đẳng của cha.

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Cười đắc ý

Con thật là bông hoa tuần tú ! Nghệ thuật tự

bản chất rất cao quý, vì nó thể hiện đời sống tinh thần của con người. Nó mỹ lệ hoá cuộc đời. Nó có khả năng truyền thông và giản dị hoá những tư tưởng siêu đẳng nơi người thường ngoạn...

LỚP HAI

(Thêm quan đại thần)

Trong lúc hai cha con Động
Đình Quân đang trò chuyện thì
Quan đại thần bước vào

QUAN ĐẠI THẦN

Phủ phục

Vạn tuế ! Vạn tuế Chúa Thượng.

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Giật mình quay mặt lại, tiến
về phía quan đại thần, diu lên
rồi dẫn vào ghế

Khanh hãy bình thân an tọa !

Quan đại thần ngồi vào ghế.
Về mặt đăm chiêu, chưa kịp
tâu trình thì Động Đình Quân
đã lên tiếng

Này khanh ! Ta có ý vờ khanh đến để giải thích giúp ta một chuyện. Ta thầm nghĩ chỉ có khanh mới đủ tài trí để thông hiểu chuyện này

QUAN ĐẠI THẦN

Kẻ hạ thần dám xin Chúa Thượng phán dạy.

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Khanh ! Đêm qua ta đã qua một giấc mộng khá ly kỳ. Hồ Động Đình bỗng dựng nổi sóng kinh hoàng. Mây phủ đầy trên mặt nước. . .

Tiếng sóng hòa lẫn tiếng gió
nổi lên từng hồi ghê rợn. . .

Gió bão ào ào. Thế rồi, chỉ trong giây lát, trời lại thanh quang. Ánh thái dương lại chiếu rọi huy hoàng. Cây cối đâm chồi nảy lộc xanh tươi.

QUAN ĐẠI THẦN

Muôn tâu Chúa Thượng ! Đó thật là điềm vô cùng thịnh trị trong triều đại của Ngài và của những bậc kế nghiệp Chúa Thượng. Chắc chắn Chúa Thượng sẽ có nhân tài đại trí, đại hùng phò giúp. Đó là những bậc hiền tài mà Chúa Thượng trông đợi từ lâu.

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Vui mừng hơn hờ

Một điềm lành ? Một điềm thịnh trị trong triều đại của Ta ? Nếu quả thật như vậy thì lời bàn của khanh đáng giá ngàn vàng.

Ngưng một lát, chỉ vào Long
Nữ đang đứng bên cạnh

Khanh biết đây là ái nữ mà Ta yêu thương hơn cả thân Ta. Ta không muốn cho cảnh vàng lá ngọc này phải sa vào bàn tay kẻ vũ phu, hữu dũng vô mưu. Ngoài việc quân quốc đại sự, mối ưu tư của Ta là làm sao tìm được một phò mã trí cả, tài cao, đức dày, xứng đáng là bóng tùng quân đề ái nữ của Ta có nơi gửi thân ngà vóc ngọc.

QUAN ĐẠI THẦN

Theo ngu ý của hạ thần, việc đó tuy đại sự, nhưng duyên số tùy thuộc ở Thiên mệnh. Và lại, uy danh Chúa Thượng lừng lẫy bốn phương. Công chúa lại là trang giai nhân tuyệt sắc, phẩm hạnh cao dày, không ai sánh kịp, thì lo gì chuyện nhân duyên tốt đẹp không thành. Chúa Thượng ưu tư việc ấy làm chi cho ngọc thể hao gầy.

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Lời nói của Khanh quả là lời của kẻ trí cả hơn người. Đã có biết bao hoàng tử, quân vương của lân bang đến xin cầu hôn với ái nữ của Ta. Nhưng thật tình chưa ai làm Ta vừa ý.

Ngưng một lát

Có kẻ dung mạo sáng ngời, nhưng trí tài lại tầm thường. Có kẻ trí tài hội đủ thì lại rụt rè, nhút nhát. Nhiều kẻ gồm đủ trí dũng nhưng đạo hạnh lại không ra gì. Đó ! Khanh thấy chưa? Cái khó của Ta là ở chỗ đó.

QUAN ĐẠI THẦN

Muôn tâu Chúa Thượng ! Ngài thật là bậc anh quân. Kén chọn phò mã theo tài năng và đức độ, Chúa Thượng đã chứng tỏ trí cao đức dày và muốn cho sơn hà xã tắc ngày càng hưng thịnh.

Trầm ngâm một lát

Kẻ hạ thần có thể phụng mệnh ngài trong công cuộc hệ trọng này. Dám xin Chúa Thượng cho biết thánh ý.

Quan Đại Thần vừa nói đến đây, thì Long Nữ giật mình e ngại, đưa mắt nhìn Cha rồi nhìn Quan Đại Thần.

LONG NỮ

Lạy cha ! Tuổi con còn thơ dại...

Ngưng một lát. Mặt cúi xuống, vẻ e lệ, ngập ngừng...

Mà, thưa cha...

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Con muốn nói chi mà ngập ngừng, Long Nữ !!

LONG NỮ

Thưa cha ! Con...đã...có...

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Sửng sốt. Hai mắt mở rộng
nhìn Long Nữ

Con nói chi ? Long Nữ ! Con đã có..! Có gì ?
Nói mau !

LONG NỮ

Dạ, thưa cha ! Dạ... Con đã có ý trung nhân...

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Có ý trung nhân ? Mà sao con giấu cha ?

LONG NỮ

Con nghĩ, con sẽ không làm phụ lòng cha.
Người đó cũng không làm phụ lòng cha.

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Với quan Đại Thần

Này khanh ! Phải chăng sự việc này có liên
quan đến giấc mộng của Ta đêm qua ?

Với Long Nữ

Long Nữ con ! Ý trung nhân của con dung

mạo ra sao ? Con hãy tả lại đề cha rõ !

LONG NỮ

Thưa cha ! Một người dung mạo khác thường. Mặt sáng như gương. Đôi mắt long lanh như vì sao mai. Dáng vẻ hào hoa phong nhã. Giọng nói đôi lúc sang sảng như chuông đồng. Bước đi đôi lúc âm âm như sấm động, mà đôi lúc lại nhẹ nhàng tựa hồ mây bay. Người tự xưng thuộc giòng Rồng.

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Ngạc nhiên vô cùng. Nói thật nhỏ như chỉ đề một mình nghe

Mắt sáng như sao mai. Giọng nói như chuông đồng. Bước đi đôi lúc như sấm động, đôi lúc như mây bay. Thuộc giòng Rồng. Giòng Rồng... Thật kỳ lạ !

Với Long Nữ

Long Nữ ! Người đó xưng mình thuộc giòng Rồng ?

LONG NỮ

Vâng, thưa cha !

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Này khanh ! Khanh nghĩ sao về người mà ái

nữ của Ta vừa diễn tả ?

Quan Đại Thần chưa kịp nói
thì Động Đình Quân đã tiếp lời

Theo ý Ta, Rồng và Tiên thường xung khắc !
Ta thuộc giòng Tiên mà ý trung nhân của ái
nữ Ta thuộc giòng Rồng. Khanh nghĩ thế nào ?

QUAN ĐẠI THẦN

Xin Chúa Thượng chẳng nên bận tâm nhiều về
thánh thể bị suy nhược. Rồng tuy thuộc dương
tính và Tiên tuy thuộc âm tính. Nhưng cứ theo
cái thể Âm Dương thì nhiều khi Âm, Dương
lại hoà hiệp, hỗ tương một cách tốt đẹp.

Ngưng một lát

Vả lại, việc nhân duyên là do Thiên Mệnh, sức
người làm sao cưỡng nổi. Theo ngu ý, điều tốt
hơn hết là Chúa Thượng nên cố gắng vâng theo
ý Trời.

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Lời bàn của Khanh thật chí lý. Nhưng biết đâu
“nhân định cũng có khi thắng thiên”. Nếu cứ
nhất mực cúi đầu vâng theo Thiên Mệnh thì
chẳng hoá ra chúng ta mù quáng lắm sao ?

Quan Đại Thần chưa kịp trả
lời thì Động Đình Quân đã

quay về phía Long Nữ

Long Nữ con ! Con nghĩ thế nào ?

LONG NỮ

Dạ, con biết, con đã làm phật lòng cha. Nhưng...
Thưa cha ! Con đã quyết định. Con không
muốn suy luận về chuyện tình cảm. Lúc này,
tình cảm đã tràn lấn tâm hồn con.

Ngưng một lát, vẻ say đắm

Con đã trót yêu người đó . . .

Nhạc dồn dập. Long Nữ băng
minh vào trong như giận dữ

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Long Nữ !... Long Nữ ! Sao con hờn giận ?
Sao con bỏ đi ? Long Nữ ! !

Long Nữ nhất định không quay
lại. Động Đình Quân quay về
phía Quan Đại Thần

Thôi ! Với lời khuyên của khanh, Ta cũng cố
chờ đợi và suy ngẫm. Biết đâu... Ta thành thật
cảm ơn khanh.

QUAN ĐẠI THẦN

Cúi đầu, phủ phục

Vạn tuế Chúa Thượng !

Lui ra...

LỚP BA

(Bớt quan Đại Thần)

Động Đình Quân đứng lên đi đi lại lại ra chiều suy nghĩ. Rồi tiến gần bức tranh ngắm đi ngắm lại giấy lát. Sau đó trở lại bàn đá. Bỗng đứng, bên ngoài tiếng nhạc ngựa mỗi lúc mỗi gần, tiếng ngựa hí mỗi lúc mỗi rộn rã. Động Đình Quân lắng tai nghe. Tiếng nhạc, tiếng ngựa hí bỗng nhiên im bật, và tiếng người nói chỗi lên đông đảo.

Động Đình Quân vừa đứng lên thì tên cận vệ bước vào phủ phục

CẬN VỆ

Muôn tâu Thánh Thượng ! Có khách xin được vào bệ kiến.

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Tên chi ?

CẬN VỆ

Ngập ngừng, run run

Dạ, muôn tâu. Dạ, tên . . . Kinh

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Kinh gì chứ ?

CẬN VỆ

Run bắn người lên

Dạ, muôn tàu, . . . Kinh . . .

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Cho vào !

CẬN VỆ

Phụng mệnh !

Lui vào

LỚP TƯ

(Thêm Lộc Tục)

Lộc Tục uy nghi, lẫm liệt từ từ bước vào, theo sau là đoàn tùy tùng. Dẫn đầu đoàn tùy tùng là một tên đội chiếc mâm đá xù xì trên đề một nắm đất gói trong da thú, một bản đồ cuộn lại và một số hoa quả tươi ngon. Đồ sính lễ được phủ bằng một mảnh da beo

LỘC TỤC

Cúi đầu chào Động Đình Quân theo nghi lễ

Vạn tuế Thánh Thượng !

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Nhìn Lộc Tục trùng trùng. Rồi
tiến về phía Lộc Tục trịnh trọng
mời ngồi trên ghế đá

Khanh hãy bình thân ! Xin cho biết đến đây có
việc chi ?

LỘC TỤC

Muôn tâu Thánh Thượng ! Tôi là vua Châu
Kinh Châu Dương đế hiệu Kinh Dương Vương.

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Ngạc nhiên

Kinh Dương Vương ! Ngài là Kinh Dương
Vương ? Uy danh Ngài lừng lẫy mà hôm nay
tôi mới được điểm phúc diện kiến long nhan.
Vậy, dám hỏi Ngài thân hành đến bản quốc có
việc chi ?

LỘC TỤC

Khiêm tốn rút mực

Thưa Thánh Thượng ! Tôi vốn giòng Rồng.
Nghe phương danh Ngài rộng lớn, ân đức Ngài
bao la như đại dương, tài trí Ngài cao như mây
trời lồng lộng. Ngài lại thuộc giòng Tiên. Mà cứ
theo Thiên Mệnh thì giòng Rồng buộc phải kết

thân với giòng Tiên.

Ngưng một lát, cúi đầu trịnh
trọng

Hôm nay, vâng theo Thiên ý, lại nhằm ngày
lành tháng đẹp, tôi kính cần đem sính lễ cầu
hôn. Dám xin Ngài ban hồng ân và chấp nhận.

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Ngạc nhiên nhưng tỏ ý vui vẻ
Ngài đem sính lễ cầu hôn. Nhưng thưa, cầu hôn
với ai ? Xin Ngài cho biết tôn ý !

LỘC TỤC

Muôn tâu Thánh Thượng ! Mệnh Trời phán
dạy ! Đây chẳng phải chuyện ngẫu nhiên. Cứ
trong mộng mị thì tôi đã được chiếu chỉ của
Thiên Đình là phải tìm đến Ngài để xin kết
thân. Và, chính người con gái diễm kiều mà tôi
được thấy trong giấc mộng là một nàng tiên,
nhan sắc tuyệt vời, đức hạnh cao sang. Nàng
chính là đoá hoa tươi thắm, là cành vàng lá
ngọc mà Thánh Thượng thương yêu vô song.

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Thật tôi không thể ngờ con tôi lại có được
diễm phúc ấy.

Ngưng một lát

Nhưng tôi chỉ e ngại, giòong Ròng và giòong Tiên thường xung khắc.

LỘC TỤC

Ngài quả là bậc uyên thâm. Điều đó chính tôi vẫn thường suy nghĩ. Nhưng đây là Mệnh Trời. Mệnh Trời thì không ai dám cưỡng. Theo ngụ ý, điều tốt hơn hết là chúng ta nên vâng theo Thiên ý.

Lộc Tục đưa mắt nhìn quanh
thấy bức hoạ treo trên vách đá
chăm chú nhìn. Động Đình
Quân biết ý

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Thưa Ngài ! Đó là những nét bút vụng về.

LỘC TỤC

Đứng lên, đi về phía bức tranh

Thưa Thánh Thượng ! thật quả là những nét đan thanh mà kẻ phàm tục không sao vẽ nổi. Một họa phẩm kỳ diệu, với những đường nét, màu sắc như có thần linh ẩn náu bên trong. Nghệ thuật đến thế là tuyệt hảo.

Ngưng một lát

Nhưng, dường như bức hoạ vẫn chưa hoàn tất.

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Gật đầu tỏ ra thần phục nhận
xét của Lộc Tục

Ngài thật có đôi mắt sáng như đèn trời, có khối óc thông suốt như bội ngọc. Bức hoạ quả chưa hoàn thành. Nhưng, dám xin Ngài phạm đề cho đôi hàng châu ngọc.

LỘC TỤC

Nếu Thánh Thượng nể vì, xin cho tôi được làm theo thánh ý của Ngài.

Trong khi đó, chính tay Động Đình Quân lấy thỏi đá màu trao cho Lộc Tục. Lúc này Long Nữ ghé mắt qua hốc đá nhỏ nhìn trộm Lộc Tục một cách say đắm

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Đây là thỏi đá màu cầm thạch.

LỘC TỤC

Tiến gần bức hoạ, đặt thỏi đá bên góc phải bức tranh đề :
« THIÊN SƠN ĐIỀU PHI TUYỆT »

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Cười lớn đắc ý, đọc lại

« Thiên sơn diều phi tuyệt ». Ngài quả là bậc văn tài lỗi lạc, chí khí phi thường ! Giòng Rồng kết hiệp với giòng Tiên chắc hẳn phải muôn đời thịnh trị. Các phiên quốc lân bang chắc hẳn phải nể vì, kính trọng.

LỘC TỤC

Ngài đã ban khen quá lời. Dám xin Ngài vui lòng chấp nhận chút lòng thành dâng làm sính lễ cầu hôn.

Đoàn tùy tùng đặt sính lễ trên bàn thạch. Lộc Tục dẫn Động Đình Quân đến mở ra. Thấy nắm đất, Động Đình Quân cầm lên, ngấm đi ngấm lại, tỏ ý thần phục, mắt mở rộng, nhìn Lộc Tục, rồi nâng niu triu mến như báu vật. Trong lúc đó, Lộc Tục dần dần mở tấm địa đồ trên có ghi câu : « NƯỚC XÍCH-QUI VUA XÍCH-QUI TRỊ VÌ ».

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Độc lớn, kính trọng

« Nước Xích Qui vua Xích Qui trị vì ».

Nhận bản địa đồ trong tay Lộc Tục ; rồi trình trọng treo lên

vách động, tỏ lòng ngưỡng mộ
 giang sơn nước Xích Quỷ. Sau
 đó, đồng dặc tiến tới bàn
 thạch, giờ thối đá màu, đề
 thêm bên cạnh : « SÒ THIÊN
 ĐÌNH ĐÃ KHẮC GHI MUÔN
 THUỜ »

LỘC TỤC

Đọc lớn hai câu

« Nước Xích Quỷ, vua Xích Quỷ trị vì. Sò
 Thiên Đình đã khắc ghi muôn thuở ». Ngài
 chính là bậc thần tiên giáng thế, công chính vô
 song. Dải giang sơn nước Xích Quỷ thật đã
 được khắc ghi rõ ràng trong kim thư của Ngọc
 Hoàng Thượng Đế. Theo ngu ý, Rồng và Tiên,
 tuy là hai thái cực. Nhưng lại là hai thái cực
 hòa điệu trong ý nghĩa « hòa nhi bất đồng », và
 chắc chắn một triều đại cực thịnh sẽ dần dần
 mở rộng trước tôn nhan của Thánh Thượng
 trong mai hậu.

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Đó chính là điều mà tôi cũng như Ngài đều
 mong đợi.

Nhìn bức địa đồ

Thật là một dải sơn hà hùng vĩ, với sông dài,

núi cả, đất đai bao la mầu mỡ, với giòng sông Dương Tử từ thượng cồ vãn là khu vực trù phú vô địch. Nhân tâm từ trên xuống dưới một lòng với Ngài thì lẽ hưng thịnh khó chi mà không đạt tới.

Ngưng một lát

Bây giờ thì chuyện đã mười phần đẹp cả mười. Duyên trời lộng lấy không khác gì cầu vồng ngũ sắc. Xin mời quân vương đối ẩm và thưởng thức vũ khúc nghệ thường, trước khi cử hành hôn lễ.

Gọi với vào

Cận vệ !

CẬN VỆ

Bước ra, phủ phục

Dạ ! Muôn tâu... !

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Chuẩn bị nhã nhạc và vũ khúc nghệ thường !

CẬN VỆ

Phụng mệnh !

Lui vào. Bầy tiên nữ dần dần tiến ra. Động Đình Quân và Lộc Tục vừa đối ẩm, vừa

thường thức vũ khúc theo
cung nhạc «Tiếng sáo Thiên
Thai».

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Trong lúc thường thức vũ
khúc, gọi với vào

Cận vệ !

CẬN VỆ

Bước ra

Dạ ! Muôn tâu . . .

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Mời công chúa ra triều kiến.

CẬN VỆ

Phụng mệnh !

Lui vào

LỚP NĂM

(Thêm Long Nữ)

Trong lúc Lộc Tục đang say
mê vũ khúc thì Long Nữ bước
ra. Thấy Lộc Tục, nàng không
dấu nổi sự say đắm ; nhưng
vẫn cố làm ra vẻ ngớ ngàng, e
lệ. Một lát sau, bày tiên nữ
dần dần biến dạng. Ánh sáng

chập chồn, mơ hồ, huyền hoặc.
Lộc Tục ngơ ngác. Thấy Long
Nữ, chàng giật mình, sung
sướng tột độ. Hai người nhìn
nhau, mỉm cười tình tứ. Động
Đình Quân trông thấy, nhưng
giả vờ như không hay.

LONG NỮ

Thưa cha !

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Âu yếm nhìn Long Nữ

Long Nữ con ! Đây là Vương Châu Kinh,
Châu Dương.

LONG NỮ

Cúi đầu chào kính cần mà mắt
vẫn liếc nhìn Lộc Tục tình tứ.
Lộc cũng liếc nhìn say đắm

Thần thiếp xin kính chào Ngài.

LỘC TỤC

Đứng lên đáp lễ

Rất vinh hạnh ! Xin kính chào Công chúa !

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Long Nữ con ! Hôm nay là ngày lành tháng
tốt, Quân Vương nước Xích Quỷ thân chinh

đem đồ sinh lễ đến hồ Động Đình đề cầu kết thân với cha, nối bạn ngàn năm với con. Con nghĩ sao ?

LONG NỮ

Bẽn lẽn, cúi đầu

Con là phận nữ nhi. Cha định sao, con xin vâng theo thánh ý.

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Cười nhẹ sung sướng

Cha có cảm tưởng con đã gặp Quân Vương Xích Quỷ một lần nào đó, phải không ?

Lộc Tục nhìn Long Nữ. Mím cười rất tình

LONG NỮ

Dạ, thưa cha, vâng !

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Vậy con có thể cho cha biết, con đã gặp Ngài tại đâu, trong trường hợp nào ?

LONG NỮ

Dạ, chúng con gặp nhau trong giấc mộng thật đẹp, thật êm đềm và thật mơ hồ !

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Chỉ trong giấc mộng thôi sao ?

LONG NỮ

Thưa cha ! Chúng con đã tình cờ gặp nhau tại hồ Động Đình này vào một buổi sáng thật đẹp trời, nhân cuộc nhàn du của Ngài.

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Cười vui, sung sướng

Thế ra Quân Vương nước Xích Quỷ chính là ý trung nhân của con ?

LONG NỮ

Dạ, thưa cha ! Chính Ngài !

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Thế mà con cứ giấu cha mãi làm cha . . .

Với Lộc Tục

À, thưa Ngài. Thật là diễm phúc ! Một mối tình thật cao đẹp !

LONG NỮ

Quì xuống như đề tạ tội

Xin cha tha thứ và ban hồng ân cho chúng con.

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Long Nữ ! Hãy đứng dậy !

Đi con đứng dậy

Cha rất hài lòng và sung sướng thấy con đã có một ý trung nhân vượt khỏi sự mong ước của cha. Đây là mối thiên duyên. Quân Vương Xích Quỷ vốn giòong dôi Rồng. Con là giòong dôi Tiên. Rồng và Tiên kết hợp. Giống Rồng Tiên thật là cao trọng ! Còn cuộc hôn nhân nào đẹp đẽ, phi thường và diễm lệ cho bằng cuộc hôn nhân giữa con và Quân Vương Xích Quỷ ?

Gọi với vào

Quân bay !

TIẾNG HẬU TRƯỞNG

Dạ ! Dạ !

ĐỘNG ĐÌNH QUÂN

Hãy chuẩn bị yến tiệc !

TIẾNG HẬU TRƯỞNG

Phụng mệnh !

Động Đình Quân dắt Lộc Tục ra hốc đá nhỏ nhìn thẳng về phía phong cảnh hồ Động Đình, theo sau là Long Nữ.

Trong khi đó, quân gia tấp nập dọn cỗ bàn. Những thú rừng được xiên vào một thanh gỗ, nướng trên những đồng than

lửa đỏ rực. Cỗ bàn dọn xong, quân gia rút vào trong. Động Đình Quân trịnh trọng dắt tay Long Nữ và Lộc Tục đến bàn tiệc. Động Đình Quân đứng giữa hai người. Bầy tiên nữ từ trong di chuyển ra, đứng thành hai hàng cạnh bàn tiệc.

Giữa bàn tiệc, một cây đuốc lớn ngùn ngụt cháy, tỏa sáng khắp hang động.

Động Đình Quân tiến sát bàn tiệc, hai tay trịnh trọng cầm cây đuốc giơ lên thật cao, đầu cúi xuống như khấn nguyện ; rồi đặt cây đuốc trên một khối đá lớn trước bàn tiệc.

Sau đó, quay lại phía Long Nữ và Lộc Tục. Hai người quì gối trước Động Đình Quân.

Động Đình Quân cúi xuống, lấy bàn tay Lộc Tục và Long Nữ đặt lên nhau. Chiêng, trống chổi lên mạnh mẽ. Sấm sét, gió bão âm âm chuyển động bên ngoài như giao hòa cùng cuộc hôn nhân linh diệu này. Hồi chiêng, trống dứt. Động Đình Quân dắt Long Nữ và Lộc Tục đứng lên.

Bầy tiên nữ bắt đầu múa vũ khúc uyển chuyển theo cung nhạc êm dịu. Động Đình Quân xé thịt trao cho Lộc Tục và Long Nữ. Cả ba đều ăn nghiêng ngấu, man rợ...

Tiệc dứt, bầy tiên nữ nhẹ nhàng lướt ra phía phong cảnh hồ Động Đình múa tiếp. Ba người ra phía hốc đá lớn, đưa mắt nhìn ra cảnh hồ, mỉm cười hoan hỉ.

Vũ khúc dứt. Lộc Tục âu yếm dắt tay Long Nữ, cúi đầu giả từ Động Đình Quân. Bên ngoài tiếng ngựa hí, tiếng quân tù túng vang dậy...

Động Đình Quân một mình đứng ngẩn ngơ, nhìn hai người giây lát, mỉm cười nhẹ nhàng nhưng đượm vẻ nhớ nhung man mác...

Tiếng nhạc ngựa xa dần. . . .
xa dần. . . .

MÀN THỨ TƯ

KHÔNG GIAN : Một khu vực nên thơ

THỜI GIAN : Buổi sáng rực rỡ

NHÂN VẬT :

* LẠC LONG QUÂN

* ÂU CƠ

KHUNG CẢNH

Cảnh núi non mây nước, cây cối um tùm, hoa khoe sắc thắm. Phía xa, một hang đá lớn, vài tảng đá nhỏ nằm ngổn ngang trước hang. Lạc Long Quân và Âu Cơ thơ thẩn vãng cảnh, hóng mát. Âu Cơ lúc này đã mang thai.

LẠC LONG QUÂN

Đang dắt tay Âu Cơ, thơ thần
dạo chơi, bỗng dừng lại, mắt
mơ màng nhìn ra cõi xa, mỉm
cười đùa vui

Này ái khanh !

ÂU CƠ

Dạ, muôn tâu...! Thần thiếp đang có mặt bên
Thánh Thượng.

LẠC LONG QUÂN

Âu yểm nhìn Âu Cơ, đặt nhẹ
tay trên vai nàng

Này ái khanh ! Ta đồ nàng biết ta với nàng có
liên hệ tôn tộc gì không nào ?

ÂU CƠ

Ngơ ngác nhìn Lạc Long Quân

Thưa Thánh Thượng ! Tại sao hôm nay Ngài
hỏi thần thiếp những lời kỳ lạ vậy ? Quả thật
thần thiếp không hiểu rõ tôn ý của Ngài.

LẠC LONG QUÂN

Có gì đâu mà kỳ lạ.

ÂU CƠ

Nhưng thần thiếp nghe có vẻ kỳ lạ đó Thánh Thượng.

LẠC LONG QUÂN

Này ái khanh ! Chuyện đó không lạ, không kỳ đâu. Ta giải thích mối liên hệ ấy cho nàng nghe nhé.

ÂU CƠ

Dạ, thần thiếp đang lắng nghe.

LẠC LONG QUÂN

Đức tiên đế của ta hiệu là Đế Minh, Ngài là phụ vương của đức đế Nghi, trị vì phương Bắc, và đức Kinh Dương Vương, húy là Lộc Tục, trị vì phương Nam này. Ta là Lạc Long Quân, con đức phụ vương Kinh Dương Vương, nàng là Âu Cơ con ngài Đế Lai, mà Đế Lai là con đức Đế Nghi . . .

Ngưng một lát

Vậy ta với nàng chính là . . .

Vui cười, nhìn Âu Cơ triu mến

Đó, nàng thấy mối liên hệ tôn tộc ấy chưa ?

ÂU CƠ

Dạ, thần thiếp đã rõ. Nhưng, thưa Thánh Thượng, sao lại có chuyện kỳ lạ vậy ?

LẠC LONG QUÂN

Có gì mà lạ, ái khanh ! Chúng ta thuộc giòng giống cao trọng thì chúng ta phải thành hôn với nhau để bảo toàn nòi giống, tôn tộc chứ ! Sao lại kỳ lạ ? ... Hơn nữa, chúng ta đang sống trong một chế độ quần hôn, thì đó chính là hợp với thánh ý của các đấng tiên đế và hợp với phong tục, tập quán xã hội ta lúc này. Ái khanh hiểu chưa ?

ÂU CƠ

Cười rơn

Thần thiếp giả vờ ngớ ngẩn để Thánh Thượng...

LẠC LONG QUÂN

Ngắt lời

Đề thử Ta hay đề Ta trả lời cho có chuyện.....

ÂU CƠ

Dạ thần thiếp đâu dám thử Ngài. Nhưng điều đó thần thiếp cũng đã biết. Thần thiếp giả vờ một chút để Ngài vui lòng đó thôi.

LẠC LONG QUÂN

Ái khanh ! Nàng thật là đoá hoa duyên dáng
tuyệt vời, thông minh và khôn ngoan rất mực !!..
Thật Ta là kẻ điểm phúc vô cùng ! !

ÂU CƠ

Chính thần thiếp mới là kẻ có điểm phúc....

LẠC LONG QUÂN

Lãng sang chuyện khác

Này ái khanh !

Chỉ trời mây nước. . .

Nàng thấy trời đất hôm nay có dáng vẻ gì lạ
kỳ không ?

ÂU CƠ

Nhìn theo tay Lạc Long Quân

Dạ ! Phong cảnh thật hữu tình ! Trời như đang
dâng lên thật cao. Đất như đang chuyển động
thật mạnh... Và, cây cối như đang tung bừng
hớn hờ. Không khí như trong mát tuyệt vời.
Thần thiếp như thấy tâm hồn lâng lâng, bay
bồng, và thần trí không còn vướng chút bụi
trần.

LẠC LONG QUÂN

Ta ! Chính Ta cũng thấy lòng băng khuâng như sắp có chuyện gì kỳ thú lắm sẽ xảy đến. Ta . . . có linh cảm như vậy.

ÂU CƠ

Ngài linh cảm thấy ?

LẠC LONG QUÂN

Ta linh cảm thấy như vậy. Đúng là « Thiên nhân tương dữ ». Cơ trời đâu phải bộ máy huyền vi vô tình.

ÂU CƠ

Và, thần thiếp cũng linh cảm thấy một cái gì...

Ngưng một lát

Một cái gì . . .

Thờ dài

Khó nói quá !

LẠC LONG QUÂN

Ái khanh ! Đứng bên nàng lúc này Ta thấy như trời đang hạ thấp, Thiên Địa như đang giao hòa, và chúng ta như đang là chiếc cầu linh diệu cho mối giao hòa huyền bí và cao trọng vô cùng đó. Nàng thấy không ? Ái khanh !!

ÂU CƠ

Dạ, thần thiếp đang lắng nghe những lời châu ngọc... Và, thần thiếp cũng đang cảm thấy cái tính túy thâm sâu ấy.

LẠC LONG QUÂN

Đang cùng Âu Cơ đi viễn cảnh,
bỗng dừng lại bên một phiến
đá lớn và cao. Chàng dựa lưng
nhìn Âu Cơ về âu yếm

Thấm thoát thế mà chúng ta đã thành hôn với nhau được khá lâu rồi đấy nhỉ ?

ÂU CƠ

Thưa vâng. Thần thiếp đã có mang được ba năm...

Ngưng lại tính nhẩm

Ba tháng và mười ngày rồi đó. À, mà sao lâu thế Thánh Thượng ?

LẠC LONG QUÂN

Ái khanh là giòng Tiên, Ta là giòng Rồng. Đâu phải giống trần tục mà như người thường.

ÂU CƠ

Nhưng hôm nay thần thiếp như thấy có gì khác lạ trong người.

LẠC LONG QUÂN

Khác lạ thế nào ?

ÂU CƠ

Thần thiếp thấy người choáng váng, chóng mặt.

Ngưng một lát

Mà sao cái bào thai nặng nề quá à, thưa Thánh
Thượng !

LẠC LONG QUÂN

Chóng mặt ! Ái Khanh hãy theo Ta ! Có lẽ...

Đi Âu Cơ đi dần dần, khi gần
đến một hang lớn thì dừng lại

ÂU CƠ

Bấm bụng, người hơi cú
xuống, kêu...

Đau quá ! Đau quá ! Thần thiếp như thấy vạn
vật quay cuồng. Đau quá ! Đau...

Mồ hôi toát ra như tắm, nhỏ
từng giọt trên khuôn mặt Âu Cơ

LẠC LONG QUÂN

Vừa dìu Âu Cơ vào trong hang
đá vừa nói

Nàng chuyển dạ. Hãy vào tạm trong này...

Tiếng rên la vọng lên. Một lát sau, Lạc Long Quân bước ra khỏi thạch động

Thật là chuyện phi thường. Ta không biết tính sao bây giờ.

Bóp trán suy nghĩ. Ngồi dựa vào thành đá nhỏ. Bỗng nhiên, khối từ thạch động cuộn cuộn bốc lên, phảng phất trầm hương. Lạc Long Quân ngậy ngất, thiếp đi, đầu gục trên tảng đá. Toàn thể sắc khẩu tối sầm chỉ để một đèn « pha » thật sáng chiếu rọi xuống thân thể Lạc Long Quân, như một thứ ánh sáng nhiệm màu. Rồi, lời phán dạy thiêng liêng từ trời cao vọng xuống :

LỜI PHÁN TỪ TRỜI CAO

« Ngọc Hoàng Thượng Đế cử chúng tôi xuống để thi hành một nhiệm vụ đặc biệt, Hoàng Hậu đã sinh ra một cái bọc. Đó là điềm vô cùng tốt đẹp cho Ngài . . .

Lời phán đến đây, Lạc Long Quân bừng tỉnh, ngửa mặt lên, vẻ sung sướng. Hai tay đưa lên cao, run run, như để đón nhận một hồng ân đặc biệt

« Trong bọc có trăm trứng....

Ngơ ngác, sợ hãi

«Chúng tôi có bốn phen biến thành trăm đứa con trai. Họ sẽ giúp nhà vua trị dân giữ nước đắc lực và quốc gia của Ngài sẽ vô cùng thịnh trị».

LẠC LONG QUÂN

Từ từ ngược lên. Sân khấu trở lại ánh sáng rực rỡ. Chàng quì gối chấp tay vái lạy Trời Đất. Trong lúc đó, khói trầm thơm ngát vẫn tỏa mờ mờ

Muôn tâu Ngọc Hoàng Thượng Đế. Ngài ban cho thần một trăm đứa con trai. Nhưng xin Ngài ban hồng ân, tôn kiến đề giúp thần xếp đặt thứ bậc cho mỗi đứa. Có như vậy mới bảo đảm được tôn ti trật tự trong nước.

Sân khấu lại dần dần tối sầm. Đèn «pha» lại chiếu sáng xuống thân thể Lạc Long Quân. Và, lời phán thiêng liêng lại vọng lên

LỜI PHÁN TỪ TRỜI CAO

«Nhà Vua hãy lấy một trăm chiếc lá đặt cả lên một chiếc bàn thạch đề cho các Hoàng Tử rút thăm. Ai rút được chiếc lá có hình đầu rồng sẽ được đặt lên là Hùng Lang và sẽ là người kế nghiệp nhà vua trị vì muôn họ nước Văn Lang».

LẠC LONG QUÂN

Thần xin phụng mệnh và sẽ làm theo thánh ý của Ngài.

Sấm sét, mưa bão bắt đầu
chuyên động mạnh mẽ, ghê
rợn. Sân khấu tối sầm chỉ để
chiếu sáng chỗ Lạc Long Quân
quỳ gối. Chàng cúi mặt xuống
trên phiến đá, thiếp đi. Trong
khi đó, vẳng lên nhiều tiếng
khóc trẻ con . . .

MÀN THỨ NĂM

KHÔNG GIAN : Trong thạch động, cung
điện của Lạc Long Quân

THỜI GIAN : Giờ Ngọ

NHÂN VẬT :

- * LẠC LONG QUÂN
- * ÂU CƠ
- * HÙNG LANG
- * CẶN VỆ

KHUNG CẢNH

Trong thạch động hùng vĩ của Lạc Long Quân trưng bày một bàn đá lớn, phẳng, trên đặt một ấn tín vuông có khắc chữ « VẤN LANG », một bức dư đồ và thanh bảo trúc. Xung quanh bàn kê một vài ghế đá xù xì. Ánh sáng lập loè, man rợ tỏa ra từ các hốc đá nhỏ. Qua một cửa hang khá rộng là bầu trời bao la, mặt nước mênh mông, nhiều ngọn núi cao hùng vĩ.

LỚP MỘT

(Lạc Long Quân)

LẠC LONG QUÂN

Lạc Long Quân đứng nhìn
ngắm bức dư đồ, lấy tay vẽ
trên đó, vẽ mặt thật trầm tư.
Thỉnh thoảng, đưa mắt nhìn
qua hang động, ngắm cảnh trời
mây, nước, núi non hùng vĩ,
bao la. Càng nhìn, vẽ mặt càng
trở nên đắm chiêu, vương vấn
nỗi buồn man mác.

Một lát sau, trở về bàn thạch,
nâng ấn tín lên ngắm nhìn,
chống thanh bảo trúc một cách
hiên ngang. Rót rượu, uống
một hơi dài, rồi gọi vói vào

Quân bay !

TIẾNG HẬU TRƯỞNG

Dạ !!

CẬN VỆ

Bước ra, phủ phục

Dạ, muôn tâu !

LẠC LONG QUÂN

Mời Hoàng Hậu ra triều kiến !

CẬN VỆ

Phụng mệnh !

Lui vào

LỚP HAI
(Thêm Âu Cơ)

ÂU CƠ

Cúi đầu chào, tiến lại gần Lạc
Long Quân

Thần thiếp xin kính chào Thánh Thượng ! Xin
Ngài đi nghỉ giây lát ! Hôm nay thần thiếp thấy
Ngài có vẻ mệt mỏi hơn.

LẠC LONG QUÂN

Nhìn Âu Cơ triu mến, nhưng
đượm vẻ buồn buồn

Ái khanh !!!.

ÂU CƠ

Thần thiếp đang lắng nghe mệnh lệnh của Ngài.

LẠC LONG QUÂN

Hôm nay Ta muốn nói với ái khanh một chuyện
thật hệ trọng.... Ta ở ngôi báu do đức phụ
vương Kinh Dương Vương truyền lại, thắm
thoát thể mà đã ba bốn trăm năm rồi đấy nhỉ ?

ÂU CƠ

Thánh Thượng lúc này đã mình già sức yếu mà việc quốc gia thì quá nhiều, đòi hỏi sự cố gắng và kiên nhẫn. Theo thần thiếp, Ngài nên trở về vui với tuổi già thì hơn.

LẠC LONG QUÂN

Ái khanh đã hiểu lòng Ta. Chính ta cũng có ý định lui về làm Thái Thượng Hoàng từ lâu. Nhưng vì muốn cho Hoàng Tử Hùng Lang ngày một khôn lớn và sống sát bên Ta, đề lãnh hội những điều răn dạy cần thiết, trước khi được tấn phong trị vì muôn dân.

ÂU CƠ

Phải chăng ý nghĩ của thần thiếp đã làm vừa lòng và hợp với thánh ý của Ngài ?

LẠC LONG QUÂN

Dải sơn hà bao la, trù phú...

Chỉ ra phía cửa hang động

Ta đã chia Văn Lang thành mười lăm bộ mà bộ nào cũng có những thắng cảnh huy hoàng, đất đai phì nhiêu, muôn dân trên dưới đều được yên vui làm ăn. Đó là điều khiến Ta sung sướng và hãnh diện vô cùng.

ÂU CƠ

Thưa Thánh Thượng, nhờ ân đức của giòng Rồng Tiên, nhờ khí phách trượng phu, nhờ tài cao, trí cả, đức dày của Ngài mà dải sơn hà ngày càng rộng lớn, sinh hoạt muôn dân càng thịnh vượng.

LẠC LONG QUÂN

Về mặt thật trầm buồn, suy nghĩ

Nhưng. Ái khanh !!

ÂU CƠ

Muôn tâu Thánh Thượng ! Ngài có chuyện chi lo âu và buồn phiền. Xin Ngài hãy cho thần thiệp được chia sẻ. Hoạ may.

LẠC LONG QUÂN

Nói thật chậm rãi. Về mặt thật buồn

Ta với ái khanh đã qua nhiều năm chẵn gối. Lúc buồn khi vui đều có nhau. Ái khanh đã đem hết tâm lực giúp Ta nhiều điều hệ trọng, ích quốc lợi dân. Thật chưa khi nào ái khanh có ngôn ngữ, cử chỉ, ý tưởng, làm ta buồn phiền.

Ngưng một lát. Đứng lên đi đi lại lại. Trong khi Âu Cơ vẫn tỏ ra ngạc nhiên, chưa hiểu Lạc Long Quân muốn nói gì. Nàng theo dõi từng bước đi, khoé mắt nhìn của Lạc Long Quân

Có thể nói, ái khanh là người bạn đường tâm phúc và khả ái nhất của đời Ta. . . .Tiếng lành đồn xa. Muôn dân đâu đâu cũng ca tụng đức hạnh, vẻ diễm kiều và lòng nhiệt thành của ái khanh. Bây giờ, dù sao thì tuổi Ta cũng đã già, con cái thì đông mà kẻ nào cũng xứng mặt anh tài, văn võ kiêm toàn cả. Nhất là Hùng Lang rồi sẽ trở thành một anh quân, tầm tiếng lừng lẫy. Nếu trao ngôi báu cho Hùng Lang trị vì Văn Lang, Ta tin chắc bờ cõi sẽ được mở rộng tới chân trời và uy danh giống Rồng Tiên sẽ khiến cho các lân bang phải nhất mực nể vì, sợ hãi. . . .

Đưa tay nhẹ nhàng đặt lên vai Âu Cơ, ngồi xuống, nhìn bản đồ, ấn tín, nhìn Âu Cơ, mắt rưng rưng giòng lệ

Nhưng.

ÂU CƠ

Nhưng sao mà Thánh Thượng lại ứa tràn châu lệ ?

LẠC LONG QUÂN

Nhưng. Ròng và Tiên !

Cảm xúc tốt độ

ÂU CƠ

Ròng và Tiên thì có chuyện gì khiến Ngài phải buồn bã quá như vậy ? Thiếp van xin Ngài. Nỗi đau buồn của Ngài, những giọt lệ của Ngài đang cào xé tâm hồn thiếp. Thiếp lạy. . . lạy Ngài. Xin Ngài hãy vui lên ! !

LẠC LONG QUÂN

Ái khanh ! Đừng khóc nữa. Hãy nghe ! . . . Ta vốn là con cháu Thủy Thần, giòng Ròng, mà nàng thuộc giòng Tiên. Nước lửa xung khắc nhau không thể kết hợp lâu dài được.

Nhạc dồn dập. Đồi lúc trầm buồn. Bên ngoài bão tố nổi lên ầm ầm. Biển động ! Sóng gào dữ dội. Sấm sét vang trời !

ÂU CƠ

Không thể kết hợp lâu dài. Nhưng có khi nào chúng ta xung khắc ?

LẠC LONG QUÂN

Xung khắc đây không phải là xung khắc về sự giao tiếp hằng ngày giữa chúng ta. Nhưng là sự xung khắc trong tinh thần của giòng giống. Sự xung khắc ấy không thể dùng mắt mà nhận ra, dùng tai mà nghe thấy ; nhưng phải dùng tới lý trí thật sáng để đạt thấu cái « LÝ » thâm sâu ấy của Trời Đất.

ÂU CƠ

Con Tạo thật đã gây nên nhiều nỗi éo le. Xe duyên cho bằng được, rồi lại buộc phải gỡ ra. Thần thiếp quả thật không sao hiểu nổi.

Rưng rưng giòng lệ

LẠC LONG QUÂN

Vì thế mà chúng ta buộc lòng phải chia tay. Ta thấy như đứt từng khúc ruột, xé từng mảnh da, như vỡ nát con tim. Một biển lệ đang chan hòa khắp lòng Ta. Ái khanh ! Ái khanh thấy không ?

ÂU CƠ

Thân xác của chúng ta đã nên như một. Nỗi đau buồn của Ngài chính là của thiếp. Ngài phiền muộn làm sao thần thiếp vô tư được.

Ngưng một lát

Nhưng... Rồi chúng ta... Chúng ta phải chia tay thế nào ?

Khóc

LẠC LONG QUÂN

Chúng ta phải chia tay để duy trì nòi giống. Nàng sẽ đem nửa số con lên núi.

Tiếng đất chuyển động âm âm

Núi là nơi cao sang hùng vĩ, nơi giao hòa với thiên nhiên thanh tịnh, nhẹ nhàng và thanh thoát... Còn Ta ! Ta sẽ đem nửa số con xuống biển để thiết lập một hải quốc Động Đình Đế Quân !!

Tiếng sóng gầm thét như vũ bão

ÂU CƠ

Chùng nào ? Chùng nào sẽ xảy ra chuyện đau lòng ấy ?

LẠC LONG QUÂN

Ta sẽ trao lại ấn tín, dư đồ và bảo trúc cho Hùng Lang để tiếp tục trị vì nước Văn Lang này ! Sau đó chúng ta sẽ vĩnh biệt nhau.

ÂU CƠ

Nghĩa là Ngài đã nhất định ?

Khóc

LẠC LONG QUÂN

Ta buộc lòng phải theo Thiên ý chứ biết làm sao bây giờ. Ái khanh ! Ái khanh ! Hãy lau đi giòng lệ. Hãy can đảm ! !

ÂU CƠ

Mấy trăm năm chần gối. mấy trăm năm buồn vui bên nhau. Những kỷ niệm êm đềm. Những hình ảnh triu mến khó phai. Trong giây lát đã trở thành một bóng diêm phù, một bóng mây bị cơn lốc cuốn đi.

Ngưng một lát. Tiếng khóc lớn mạnh

Thánh Thượng ! Chúng ta không còn cách nào khác sao ? Chúng ta... Ai buộc chúng ta phải vâng theo một cách phi lý như vậy. Thánh Thượng !

LẠC LONG QUÂN

Ái khanh ! Hãy bình tĩnh ! Hãy để tình cảm lắng xuống ! Hãy can đảm, vô tư, để lấy lý trí sáng suốt mà suy những lời Ta vừa nói với ái khanh. Ta biết giữa Ta và ái khanh đã có biết bao kỷ niệm êm đềm, khả ái. Nhưng ai đủ sức cưỡng lại Định Mệnh ? Ta phải hy sinh vâng

theo Thiên ý. Có như vậy, chính chúng ta, con cháu chúng ta, thế hệ mai sau của giòng giống chúng ta mới được cường thịnh lâu dài. Chúng ta đã được hưởng hạnh phúc quá lâu. Hãy hy sinh thời gian sau này cho con cháu, cho thế hệ kế tiếp.

ÂU CƠ

Theo thần thiếp, cứ lý thì...

LẠC LONG QUÂN

Ngắt lời Âu Cơ

Chắc hẳn ái khanh muốn nói, cứ vào lý thì rất hợp. Phải thế không ?

ÂU CƠ

Vâng, cứ lý thì rất hợp. Nhưng... Nhưng còn tình...

LẠC LONG QUÂN

Còn tình thì chắc chắn là không thể được. Nhưng việc quốc gia đại sự, có liên hệ thiết yếu đến vận mạng cùng sự trường tồn của cả một dân tộc, nếu chỉ giải quyết bằng "TÌNH" thì khó lòng thành tựu. Chúng ta phải hy sinh tình cảm cá nhân, để nghe theo tiếng dạy thiêng liêng của Thiên Ý, nghe theo tiếng nói của

lương tâm và lý trí thì việc lớn mới thành.

ÂU CƠ

Nghĩa là Thánh Thượng đã nhất quyết ?

LẠC LONG QUÂN

Ta đã nhất quyết ! Vì Mệnh Trời đã phán dạy và thần trí đang thôi thúc Ta hành động.

Ngưng một lát. Tha thiết

Ái khanh ! Hãy giúp ta trong sứ mạng khó khăn này. Ái khanh ! Nghe không ?

ÂU CƠ

Thần thiếp chỉ là phận nhi nữ thường tình. Thánh Thượng đã nhất quyết. Thánh ý ấy thiếp đâu dám cưỡng. Thiếp chỉ xin Thánh Thượng ban cho thiếp một hồng ân cuối cùng...

LẠC LONG QUÂN

Ngắt lời

Ban cho một hồng ân cuối cùng ? Ái khanh ! Chẳng khi nào Ta từ chối điều gì. Ái khanh ! Hãy bày tỏ ước nguyện !

ÂU CƠ

Thiếp chỉ xin Ngài, dù có xa cách, vĩnh biệt

nhau, hãy đừng bao giờ quên hình bóng yếu đuối của thần thiếp.

LẠC LONG QUÂN

Rất mềm yếu

Làm sao Ta quên được gương mặt khả ái, diễm kiều của nàng. Làm sao ta có thể mua vui khi vắng mùi thơm linh diệu tỏa ra từ ngọc thể của nàng. Mỗi lời nói, mỗi bước đi, mỗi nụ cười, mỗi cử chỉ, mỗi khoé nhìn . . . Ôi ! ! . . .

Ngưng một lát

Tất cả là một trời thơ. Tất cả là một giòng suối yêu đương tràn chảy vô tận. Tất cả như một biển nhạc mê hồn... Ta giữ mãi ! Giữ mãi ! Và, Ta trao trọn vẹn tâm hồn Ta cho ái khanh !

Rót rượu rồi trao cho Âu Cơ

Hãy cạn chén rượu này ! Hãy tin ở lòng chung thủy của Ta ! Hãy can đảm ! !

Hai người cùng đối ẩm trong
khi nhạc vẫn chỗi điệu trầm
buồn, du dương.

Một lát sau, gọi với vào

Quân bay !

TIẾNG HẬU TRƯỞNG

Dạ !

CẬN VỆ

Bước ra

Dạ ! Muôn tâu !

LẠC LONG QUÂN

Mời Thái tử Hùng Lang vào triều kiến !

CẬN VỆ

Phụng mệnh !

Lui vào

LỚP BA

(Thêm Hùng Lang)

Hùng Lang đông dặc, uy nghi,
đường bộ bước ra. Mắt sáng
như gương

HÙNG LANG

Phủ phục

Vạn tuế ! Vạn tuế Thánh Thượng !

LẠC LONG QUÂN

Hùng Lang con ! Hãy bình thân !

HÙNG LANG

Vẫn đứng yên không nói gì

LẠC LONG QUÂN

Hùng Lang con !

HÙNG LANG

Dạ !

LẠC LONG QUÂN

Con vẫn hằng ngày vẫn ôn võ luyện đấy chứ ?

HÙNG LANG

Dạ, thưa phụ vương ! Vâng theo thánh ý phụ vương, con vẫn ngày đêm trau dồi kinh sử, thao luyện võ nghệ.

LẠC LONG QUÂN

Cười đắc ý

Con thật đã không phụ lòng trông đợi của cha. Con đã tỏ ra có khí phách hơn người. Khí phách ấy chính là sức mạnh tinh thần của giòng giống Rồng Tiên. Con hãy hãnh diện và cố gắng mãi mãi. Nghe con !

HÙNG LANG

Con xin phụng mệnh phụ vương.

LẠC LONG QUÂN

Bỗng trở nên trầm buồn. Nói

thật chậm

Hùng Lang con !

HÙNG LANG

Dạ !

LẠC LONG QUÂN

Hôm nay cha mẹ muốn nói với con một việc hệ trọng.

HÙNG LANG

Con xin dốc lòng vâng theo.

LẠC LONG QUÂN

Việc nước đòi hỏi những khối óc trẻ trung, sáng suốt như con, mà cha thì tuổi đã già. Và lại, cha vốn thuộc giòng giống Ròng, mẹ con thuộc giòng Tiên. Cha mẹ đã sống hạnh phúc bên nhau mấy trăm năm liền, mà chưa có gì đáng tiếc xảy ra. Nhưng cứ theo Thiên Mệnh thì giống Ròng không thể sống mãi với giòng Tiên, vì có sự xung khắc, không lợi cho chúng con và các thế hệ tiếp nối mai hậu. Vì thế, mà cha buộc lòng phải vĩnh biệt mẹ con để trở về lòng biển cả, và mẹ con phải trở về với núi rừng

HÙNG LANG

Ngạc nhiên, buồn rầu...

Nhưng còn các em con ?

LẠC LONG QUÂN

Cha đã lo liệu chu đáo.

HÙNG LANG

Phụ vương có thể cho con được biết thánh ý ?

LẠC LONG QUÂN

Một nửa các em con sẽ theo mẹ con lên núi và một nửa theo cha xuống biển.

HÙNG LANG

Nhìn Lạc Long Quân dăm dăm,
Ngạc nhiên tột độ

Rồi, mẹ con sẽ làm gì trên núi và cha sẽ làm gì dưới đáy biển.

LẠC LONG QUÂN

Mẹ con sẽ sống thanh thoát bên các bầy Tiên. Sẽ trường sinh bất tử. Còn cha ! Cha sẽ thiết lập một hải quốc Động Đình Đế quân.

HÙNG LANG

Vậy chỉ còn mình con sống cô đơn với một trách nhiệm quá nặng nề. ?

LẠC LONG QUÂN

Cha mẹ biết rõ điều đó và thấu hiểu tâm trạng cô đơn, buồn rầu của con. Nhưng con phải vâng theo Thiên ý, cũng như cha mẹ đã sống thuận theo Thiên Mệnh.

HÙNG LANG

Cúi đầu suy tư một lúc

Con xin vâng theo phụ vương.

LẠC LONG QUÂN

Hùng Lang con ! Hôm nay gặp ngày lành, thuận với ý Trời, cha sẽ truyền ngôi báu và cử hành lễ tấn phong cho con. Để hiệu của con sẽ là Hùng Vương . . . Đệ Nhất Hùng Vương trị vì nước Văn Lang này.

HÙNG LANG

Phụng mệnh ! !

Ngưng một lát

Nhưng, thừa phụ vương, để hiệu phụ vương ban cho con là Hùng Vương. Con không hiểu cái ý nghĩa cao sâu của đế hiệu này . . .

LẠC LONG QUÂN

Ngắt lời

Để hiệu có ý nghĩa rất thiêng liêng. Để hiệu ban từ trời cao, từ lúc mẹ con sinh ra các con. Cha đã vâng theo lời phán cao trọng và linh diệu ấy. Con phải nhớ nằm lòng, và phải đặt để hiệu cho các con kế vị con theo thứ tự, đệ nhị, đệ tam, đệ tứ . . . Hùng Vương . . .

Với bức dư đồ nước Văn Lang, mở rộng

Và, đây là bức địa đồ nước Văn Lang. Một dải giang sơn bao la, nằm ngạo nghễ, hùng cứ bên bờ đại dương bát ngát.

Hùng Lang chăm chú nhìn bức dư đồ như thôi miên

Nhưng thế chưa đủ ! Để chứng minh cụ thể sức mạnh phi thường của giống Tiên Rồng, con có bốn phận phải mở mang bờ cõi.

Dang tay thật rộng, làm một cử chỉ mở mang đất đai

Tiến sâu xuống phía Nam cho tới tận cùng lục địa, chạm mặt biển ; tiến mạnh sang phía Tây, lấn át các phiên quốc dã man, vươn mình ra đại dương để lập thành một hải đạo trấn giữ cõi bờ. Con phải duy trì và phát triển quân

binh, tổ chức cơ sở quốc gia vững mạnh để đối phó với mọi kẻ địch. Con phải cố sức chăm lo việc nước, bảo tồn tinh hoa cao thượng cùng những giá trị cổ truyền, khả ái của giống nòi, phải làm sao cho dân giàu, nước mạnh, phải dạy dân đề trên dưới một lòng, đoàn kết và nhất trí. Thực hành được như vậy tức là con đã giữ được trọn đạo trung với nước và đạo hiếu với cha mẹ đó con !

HÙNG LANG

Con xin vâng lời phụ vương và quyết tâm làm theo thánh ý phụ vương.

Cúi đầu, phủ phục một lát ; rồi đồng dặc đứng lên. Trong lúc đó Lạc Long Quân và Âu Cơ cùng dặt tay nhau đến trước Hùng Lang. . .

NGHI LỄ TRUYỀN NGÔI

LẠC LONG QUÂN

Đọc sắc chỉ thật chậm

Nay truyền ngôi báu cho Hùng Lang làm đệ nhất Hùng Vương trị vì nước Văn Lang.

Một hồi chiêng trống vang rền.

Đất trời, biển cả chuyển động như tung hô, chúc mừng ngày lên ngôi của Hùng Lang. Một lát sau, chiều trống dứt, Lạc Long Quân trình trọng trao bức dư đồ cho Hùng Lang. Hùng Lang nhận bản đồ

Cha truyền lại địa đồ nước Văn Lang. Con phải đem hết tâm lực, sức mạnh để bảo vệ và quyết tâm mở mang bờ cõi. Con phải ghi nhớ, một tấc đất quý hơn một viên châu ngọc. Lịch sử sẽ phê phán hành động của con sau này.

Hùng Lang trang trọng đặt bức dư đồ trên bàn thạch

Đây là bảo trúc, tượng trưng cho quyền binh. Thanh bảo trúc giúp con nắm vững quân binh, phát triển quân quốc để đủ sức mạnh gìn giữ bờ cõi, chống giặc ngoại xâm.

Hùng Lang nhận thanh bảo trúc rồi đặt nằm ngang trên bức dư đồ

Đây là ấn tín, tượng trưng cho vương quyền.

Hùng Lang nhận ấn tín. Sau đó, quì gối xuống, cúi đầu đóng ấn tín trên bức dư đồ, khu vực nước Văn Lang, rồi nâng ấn tín lên thật chậm

Hình con dấu in trên bản đồ.
Ánh sáng mờ dần, mờ dần, rồi
tắt ngụi, đủ để Lạc Long
Quân và Âu Cơ biến đi.

Trong khi đó tiếng sóng biển
chối lên ầm ầm, ghê rợn ; núi
non chuyển động. Hùng Lang
từ từ ngước mắt nhìn lên,
trong vùng ánh sáng rực rỡ,
huy hoàng, như nhớ lại lời
trăn trối của vua cha. Lặng tai
nghe, tiếng từ hậu trường vang
lên một cách ghê rợn, ma quái :

**Hùng Vương ! Hùng Vương ! Để chứng minh sức
mạnh phi thường của giống Rồng Tiên, con phải
lấn át các phiên quốc, vượt đại dương, lập thành hải
đạo trấn giữ cõi bờ. Con phải phát triển quân binh,
tổ chức cơ chế quốc gia vững mạnh để đối phó với kẻ
địch. Con phải cố sức chăm lo việc nước, bảo tồn tinh
hoa cao thượng, truyền thống khả ái của giống nòi,
phải lo cho dân giàu nước mạnh, phải dạy dân trên
dưới một lòng, đoàn kết nhất trí. Thực hành được như
vậy là con đã giữ trọn đạo trung với nước...**

Tiếng vọng nhỏ dần, nhỏ dần...

**và đạo hiếu với cha mẹ ! Hùng Vương ! Hùng
Vương ! ...**

Thật nhẹ rồi mất hút...

Hùng Vương ! Hùng Vương ! ...

Tiếng vọng vừa dứt hẳn thì
Hùng Lang dần dần cúi đầu
trên bức dư đồ.

*** HẠ MÀN ***

Saigon, Mùa Hạ 1968.
NGUYỄN - THANH - CẦM

NGUYỄN THANH CẦM

TÌNH SỬ CA

Bản Trường Ca Lục Bát

Gồm 208 câu lục, 208 câu bát
Diễm lệ và bay bổng

Sẽ phát hành toàn quốc Mùa Thu 1972
do HUYỀN-TRÂN xuất-bản

Địa chỉ tác giả :

15 X, Cư xá Trần Quốc Toản, SAIGON

Địa chỉ Nhà xuất bản :

159, Thiệu Trị, PHỦ NHUẬN

Đ.T. 42.152

Giấy phép XB số 750/BTT/PHNT ngày 21-3-1972.

BẢN ĐẶC BIỆT

... Toàn bộ kịch phẩm mang một bầu không khí tiền sử với tính cách huyền-ảo, hoang đường.

Nguyễn-Thanh-Cầm đã thành công trong hình thức sáng tác một huyền thoại...

Anh đã biết khai thác một kho tàng mà chưa ai nghĩ đến...

Người ta ngợi khen ý thức độc đáo của tác giả dám làm một việc khó nhưng có ảnh hưởng lớn : nhắc người Việt nhớ lại nguồn gốc dân tộc Việt để không bị mất gốc.

(trích Nhận xét của nhật báo Tiền Tuyến sau khi Động Đình Hồ được trình diễn ngày 5-8-1970).